

Ponedjeljak, 9. decembar 2002.

Svedok Milan Babić

Svedok C-025

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak 9.00 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospođo Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff).

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala vam, časni Sude. Dobro jutro, svedoče. Da li možete da me čujete?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine Babiću, tokom unakrsnog ispitivanja, gospodin Milošević je sa vama razgovarao o Dušanu Joviću, komandantu TO u Glini koga ste na to mesto vi postavili. To je bio dokazni predmet, zapravo tabular 118, dokaznog predmeta 352. Da li je gospodin Jović uopšte preuzeo svoju funkciju? Da li je on komandovao jedinicama TO u Glini tokom bilo kakvih vojnih operacija u 1991. godini?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Doktor Dušan Jović je bio imenovan krajem jula 1991. godine, ali on nije bio u prilici da preuzme tu funkciju i izvršava svoje dužnosti zbog opstrukcija koje su se odigravale, pre svega, u strukturi u Dvoru, Kostajnici, Petrinji, odnosno u diviziji Sjeverne Banije. On je bio na funkciji predsednika opštine Glina. To je bio sav njegov autoritet i kompetentnost koju je imao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko ga je sprečavao da preuzme poziciju komandanta TO, koje organizacije?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Sve strukture, komandant centralne Banije, Bojan Bajagić i jedinice JNA i policije na tom području.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste takođe ukazali na to, da su 4. oktobra 1991. godine, major Čupović i ostali rezervni oficiri osnovali jedinicu TO u Glini. To je tabular 134, časni Sude, istog dokaznog predmeta. Da li su oni zauzeli svoje pozicije ili su i oni takođe bili sprečavani? Da li to znate?

prevodioci: Može li svedok da priđe bliže mikrofonu? Hvala vam.

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Ja se ne sjećam tačno šta se dešavalo, kako su se događaji odvijali.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možete li da se malo približite mikrofonu tako da vas prevodioci mogu bolje da čuju? Gospodin Milošević je takođe sa vama razgovarao o doktoru Radovanu Markoviću i pomenuo je pismo upućeno Arkanu. Ovaj dokument još uvek nije podnet, časni Sude i zbog toga bih želela da ga stavim ispred svedoka i da ga takođe podnesem. Svedoče, molim vas pogledajte srpsku verziju ovog dokumenta. To je pismo koje je doktor Marković uputio Arkanu u Beograd 25. novembra 1991. godine i odnosi se na učešće Arkanovih jedinica u odbrani Petrinje. Ovdje piše: "Mi se slažemo sa predlogom da pripadnici jedinica Željka Ražnatovića Arkana učestvuju u borbama na strani JNA i TO u opštini Petrinja. Jedinicom će komandovati stariji oficir, a jedinica će biti deo i pod komandom komandanta Drugog motorizovanog bataljona 622. motorizovane brigade." Ja bih želela da čujem od vas ko je izneo ovaj predlog da Arkanova jedinica učestvuje u borbama na strani JNA i TO. Da li vi to znate?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Ja to ne znam. Koliko mogu odavde vidjeti, doktor Radovan Marković, predsjednik Skupštine opštine Petrinja je dao svoju dozvolu i zapravo se složio sa time.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Takođe je bila pomenuta 622. motorizovana brigada. Da li je to brigada JNA ili jedinica TO? Da li to znate?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: To je brigada JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A da li znate ko je komandovao tom brigadom?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Ne znam tačno, ali Slobodan Tarbuk je bio tu. Da li je on bio komandant brigade ili celog garnizona u Petrinji, nisam sasvim siguran. Pukovnik Slobodan Tarbuk, ali da li je on bio komandant brigade ili garnizona, ja nisam sasvim siguran, ne znam tačno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ovom pismu se pominje i Bogdan Ercegovac. Da li znate da li je on bio oficir JNA ili koja je zapravo bila njegova pozicija?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: On je bio oficir JNA, to znam. Koliko je meni poznato, imenovan je za komandanta TO u Petrinji, za jedan odrijeđeni odred u Petrinji ili tako nešto. To je posle preimenovano u motorizovani bataljon.

prevodioci: Može li svjedok da govori u mikrofoni? Hvala vam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Prevodioci još uvek imaju problema da vas razumeju, molim vas da govorite u mikrofoni. Da li je Arkan zapravo uzeo učešća u borbama u Petrinji tokom novembra 1991. godine, da li to znate?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U odnosu na ovu 622...

SUDIJA MEJ: Ukoliko smo završili sa dokumentom, treba da dobijemo dokazni broj za njega.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokaz Tužilaštva 352, tabulator 172.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U vezi sa 622. motorizovanom brigadom htela bih da vam pokažem još jedan dokument koji do sad nije bio ponuđen kao dokazni materijal. Radi se o jednoj naredbi komandanta Špire Nikovića iz komande Prve operativne grupe, datum je 19. oktobar 1991. godine. Tom naredbom se neke jedinice TO stavljaju, tačnije prepotčinjavaju jedinicama JNA i ovde se pominje 622. motorizovana brigada. Molim vas da pogledate format ovog dokumenta, zaglavlje i potpis i da nam kažete da li je to autentičan dokument.

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Da, prema ovome šta ja vidim.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A general-major Špiro Niković, da li je on bio komandant u komandi Prve operativne grupe? I gde se nalazila ova komanda?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Ta je komanda bila na Šumaricama.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tokom svog unakrsnog ispitivanja gospodin Milošević vam je izneo tezu da ste vi naterali pukovnika Trbojevića da se izvrši mobilizacija u Gračcu i Donjem Lapcu i da se odatle izbace Hrvati. Vi ste već govorili o dobrovoljcima iz Prve lake brigade i ne želim više da o tome pričamo. Moje pitanje je da li su Hrvati zaista isterani iz Gračca i ako jesu, da li ste to vi naredili ili neko drugi?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Sa područja opštine Gračac Hrvati su bili istjerani prilikom borbenih dejstava Prve partizanske brigade i prilikom borbenih dejstava, odnosno prijetnih dejstava grupe na čelu sa Frenkijem i Davidom Rastovićem i Milanom Martićem, znači posebno stanovništvo Lovinca...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možete li da ponovite poslednju rečenicu, prevodioci vas nisu čuli?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Prije dejstva Prve partizanske brigade, prije dejstvovanja na deblokadi kasarne skladišta u Svetom Roku u području opštine Gračac, na hrvatsko selo Lovinac dejstvovali su Frenki ili Franjo Simatović, kako su ga zvali u Gračacu, David Rastović i Milan Martić sa minobacačkim, sa jednom minobacačkom jedinicom. Znači oni su prvi dejstvovali na selo Lovinac i na taj način istjerivali Hrvate sa područja opštine Gračac.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su hrvatska sela, uključujući Lovinac zapaljena? O tome ste govorili sa gospodinom Miloševićem. Da li su ta sela zapaljena i ko je to učinio?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Da, to su, ta sela su zapaljena, opljačkana i to su učinile te strukture koje su ih napadale.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I koje su ih to strukture napale, da li su to oni koje ste upravo pomenuli, Frenkijeve jedinice ili neko drugi?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Da, Frenkijeve.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vezano za Kijevo, gospodin Milošević vas je ispitivao i izneo vam tezu da nije bilo koordinacije između generala

Mladića i Martićeve policije. Ja bih htela da vam pokažem jedan dokument koji još nije postao dokazni predmet.

SUDIJA MEJ: Da li želite da ovaj prethodni dokument bude uveden u dokazni materijal ili ne?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da.

sekretar: To će biti tabulator 173, dokaznog predmeta 352.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći dokument koji bih htela da ponudim kao dokazni materijal je zapisnik sa 16. sednice Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, održane u Banja Luci 20. maja 1992. godine.

SUDIJA MEJ: Šta je ovo? To je ogromna gomila papira.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ja sa svedokom samo želim da razgovaram o strani 46 engleskog prevoda, a to je strana 35 u srpskoj veziji. Radi se samo o Kijevu i o onome šta je sam Mladić na ovoj sednici rekao u vezi Kijeva. To je strana 37. Tu ima samo jedan citat. Za vas je to označeno gospodine. Ovde general Mladić govori o tome šta se desilo u Kijevu i kaže sledeće: "Kninski korpus je uspeo jer je pod jedinstvenom komandom u zoni korpusa delovao zajedno sa JNA snagama i TO i Martićevom policijom". To je Martićevo, zar ne? "I zbog toga što...

SUDIJA ROBINSON: Da li je to označeno na strani 46?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Na strani 47.

SUDIJA ROBINSON: Mislim da ste rekli 46.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Izvinjavam se, to je zapravo strana 47. Nastavljam "zbog toga što smo on i ja razgovarali, ja sam ga nazvao i rekao mu: "Daj mi ovde 40 policajaca u Kijevu, a ti si učestvovao u borbama, zar ne Milane? Ti si uradio onako kako smo planirali, a planirali smo ovde artiljeriju i dejstvo artiljerije". Vidite takođe iz ovoga da je Milan Martić prisustvovao sednici skupštine u Banja Luci i general Mladić mu se obraća. Gospodine Babiću, da li znate za tu sednicu skupštine koja je održana u Banja Luci?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Čuo sam za nju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I da li je ovaj citat generala Mladića tačan opis onoga što se desilo u Kijevu?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sad bih prešla na sledeće poglavlje.

SUDIJA MEJ: Dokazni broj.

sekretar: To će biti tabulator 174, dokaznog predmeta 352.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tokom glavnog ispitivanja i unakrsnog ispitivanja govorili ste o imenovanju ljudi u glavni štab Teritorijalne odbrane u oktobru i novembru 1991. godine i dolasku oficira Kasuma, Maksića i Vuletića u Knin. Gospodin Milošević vam je izneo tezu da su to bili dobrovoljci koji su se sami ponudili da služe u TO. A ja bih htela da od vas čujem sledeće, kada su oni došli u Knin, da li su i dalje bili u sastavu JNA ili su napustili službu JNA?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Oni su bili na platnom spisku JNA, odnosno bili su u JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su potom ponovo prekomandovani ili su se kasnije vratili u JNA ili Vojsku Jugoslavije?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Vraćeni su u Vojsku Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja sa ovim u vezi htela bih da pokažem svedoku još jedan dokument. To je jedna naredba koju je izdao Gojko Krstić, načelnik kadrovske administracije u štabu Vojske Jugoslavije od 22. aprila 1992. godine. Upućena je Teritorijalnoj odbrani RSK i govori o razmeštanju ili prekomandovanju 72 oficira. Gospodine svedoče, kada pogledate ovaj dokument, to jest spisak sa 72 imena i u tački 1 vidite Dušana Kasuma, a pod 5 vidite Aleksandra Vuletića. Da li su to ta dvojica koji su stigli u Knin i da li su prema ovome još uvek pripadnici na službi u JNA ili tačnije u Vojsci Jugoslavije?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Da, to su ti ljudi na toj službi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ako pogledamo dalje ovaj dokument, njegov format, zaglavlje, potpis, da li biste rekli da je ovo autentičan dokument?
SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A general-major Gojko Krstić, u kojoj je on to upravi bio načelnik? Znete li koja je to uprava u Vojsci Jugoslavije?
SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Personalna uprava.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Htela bih da ovo postane dokazni predmet.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva 352, tabulator 175.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Takođe sa ovim u vezi htela bih da pokažem svedoku jedan novi dokaz...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hteo bih samo da ukažem na to da ovaj prethodni dokument nema potpis Gojka Krstića već ima potpis nekoga ko kaže da tačnost izvora overava vodnik I klase, a na mestu za potpis ne postoji potpis general-majora Gojka Krstića. Tu nema potpisa njegovog. Prema tome, ne znam koji potpis on prepoznaje, da li prepoznaje potpis vodnika prve klase. Ne može da prepozna potpis Gojka Krstića koga ovde nema.

SUDIJA MEJ: Kasnije ćemo time da se pozabavimo gospodine Tapušковиću.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pa svedok nije ni rekao da može da identifikuje potpis. Sledeći dokument je spisak vojnog personala Vojske Jugoslavije, kadrova koji su privremeno razmešteni u Teritorijalnoj odbrani RSK, podnet od strane generala Torbice, komandanta štaba RSK, za pukovnika Medakovića iz kadrovske uprave Vojske Jugoslavije, od 19. oktobra 1991. godine. Da li možete da komentarišete autentičnost ovog dokumenta?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Da, autentičan je. Milan Torbica je bio komandant.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, ako pogledate ovu prvu osobu na spisku, to je Milan Torbica, a 15. osoba je Dušan Kasum. Na strani 3, pod jedinicama u Kordunu, prva osoba na spisku je Čedomir Bulat koga ste ranije pomenuli kao komandanta JNA, a pod zaglavljem Lika na strani 7, je Milan Šuput koga ste takođe pominjali. Da li ovo može da dobije dokazni broj?

sekretar: To je tabulator 176, dokaznog predmeta 352.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine svedoče, vezano za pukovnika Đujića, htela bih da vas pitam da li je on uprkos svom položaju u TO dobio platu od JNA?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: General Đujić?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da.

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Ne znam tačno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Što se tiče generala Mrkšića, gospodin Milošević vas je ispitivao o njegovom poreklu. Ja vas pitam da li je uprkos činjenici da je general Mrkšić imao porodične korene u RSK, njegova porodica je poreklom bila iz RSK, pre nego što je imenovan za komandanta Vojske RSK da li je i on bio u Vojski Jugoslavije? I da li je nastavio da bude na službi u Vojski Jugoslavije, da li vam je to poznato?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Što se tiče presretnutog razgovora sa Kertesom, to je razgovor Braco - Radovan Karadžić, tabulator 28, dokaznog predmeta 352, gospodin Milošević vam je rekao da je Vojvodina žitnica bivše Jugoslavije i da ne možete da zaključite iz tog pominjanja raznih namirnica da se radilo o bilo čemu drugom, a ne o hrani i isporukama lekova. Moje pitanje je da li je Kertes, za koga ste rekli da je pripadnik MUP-a Srbije, zaista bio angažovan na isporukama humanitarne pomoći? Da li je on ikad radio na takvim poslovima?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Ne znam za to.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada ste primali humanitarnu pomoć, ko je obično bio organizator tih isporuka?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: To je dolazilo preko raznih ustanova, pojedina, ljudi, na različite načine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je obično MUP Srbije radio na tome u ovakvim isporukama? Sobzirom na datum presretnutog razgovora, to je jun 1991. godine, da li je SAO Krajina dobijala hranu i ćebad iz Vojvodine u to vreme?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se.

SUDIJA MEJ: Radi zapisnika, treba da ispravimo da to nije dokazni predmet 352, presretnuti razgovori su dokazni predmet 353 i to je tabulator 28.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U pravu ste, časni Sude, izvinjavam se. Gospodin Tapušковиć vam je izneo tezu da, kada su u julu i avgustu 1991. godine Karadžić i Milošević razgovarali o tome kakve mere treba preduzeti u to vreme, da su Slovenija i Hrvatska tada već bile nezavisne i kakvog je smisla imalo planirati neke korake sa tim u vezi da se oni izbace. Moje pitanje je da li je tada, u to vreme, važio moratorijum na njihovu nezavisnost, tako da Slovenija i Hrvatska odlože svoju deklaraciju o nezavisnosti do oktobra?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Tako je, to je bio Brionski sporazum sa prijedstavnicima Evropske zajednice (European Community), moratorijum je važio na tri mjeseca.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vezano za naftne izvore u Mirkovcima, rekli ste na pitanje gospodina Miloševića da je nafta vađena u Mirkovcima, a onda prerađivana u Pančevu. Da li je to tačno? Da li je to, da li mislite na Pančevo u Srbiji, blizu Beograda?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je rukovodio rafinerijom u Pančevu, da li znate?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Ne znam tačno ko je bio direktor. To je bila državna, odnosno društvena rafinerija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Je li to rafinerija Srbije? Pomenuli ste da su postojale kvote obrađene nafte za Republiku Srpsku Krajinu i Republiku Srpsku. Ko je donosio odluke o tim kvotama?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Po onome što ja znam Mikelić, Stanišić, odnosno DB i Mikelić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I to je rasprava koju ste imali i koju ste vi pominjali tokom vašeg svjedočenja o kvotama, je li tako?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević je u vezi sa učestvovanjem JNA u Hrvatskoj rekao da je JNA intervenisala samo iz dva razloga, da razdvoji zaraćene strane i da deblokira svoje vlastite kasarne. Da li je to adekvatan opis njihovog ponašanja na područjima SAO?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: JNA je intervenisala pre svega da se razmjesti na područjima SAO, a onda i šire od područja SAO i da tu teritoriju zadrži u državi koju je stvarao Milošević.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je JNA u leto 1991. godine bila neutralna snaga koja je jednako štitila i Srbe i Hrvate ili se opredeljivala za jednu stranu?

SVEDOK BABIĆ – ODGOVOR: Ona je bila na srpskoj strani, odnosno na strani Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, vidim da je mojih pola sata isteklo.

SUDIJA MEJ: Da li tražite još malo vremena?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ne.

SUDIJA MEJ: Dobro, ne tražite. Odlično. Hvala vam lepo. Gospodine Babiću, ovim je završeno vaše svjedočenje. Hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svjedočite. Možete da se povučete.

SVEDOK BABIĆ: Hvala vama.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, ostala su otvorena dva tehnička pitanja. Dva dokazna predmeta koja je gospodin Milošević hteo da uvede u spise obeležena su samo za identifikaciju i prvo je reč o spisku na kojem se nalazi 5.000 imena. Problem koje Tužilaštvo ima sa tim spiskom je sledeći, sa spiska se ne vidi ko je napravio taj spisak, kada i na kojoj osnovi, koja je osnova za pravljenje ovog spiska. Mislim da bi se to trebalo da obeleži samo u svrhu identifikacije, dok se ne ustanovi osnova.

SUDIJA MEJ: Da, tako ćemo i da uradimo.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Kada je reč o knjizi, moram da kažem da će i Tužilaštvo tokom izvođenja dokaza hteti da uvede nekoliko knjiga bez pristva autora. I ako će gospodin Milošević to da prihvati, mi smo takođe voljni da prihvatimo ovu knjigu, ali ne bismo mogli da je prihvatimo bez ikakve rasprave o ovom pitanju.

SUDIJA MEJ: Mi imamo određenih dilema u vezi sa knjigama i sa onim šta se nalazi u njima. Teško je reći kakav status knjige treba da imaju u ovom trenutku. Možda bi bilo najbolje da se obeleže u svrhu identifikacije, a onda u odgovarajućem trenutku, kada vi budete hteli da uvedete svoje knjige, možemo da pogledamo sve to zajedno i da primenimo isti princip na sve njih.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, tako ćemo i da učinimo.

TUŽILAC NAJS: Sledeći svedok ima zaštitne mere i možda bi bilo dobro da pređemo na trenutak na privatnu sednicu. I pošto već prelazimo na privatnu sednicu, postoji par kratkih administrativnih pitanja koja bih želeo da iznesem.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mogu li da objasnim sad kada smo na javnoj sednici da je ovo svedok C-025 koji je već dao svečanu izjavu. Iako mislim da je svedok već pogledao ovu kartu, molim da se ona stavi na grafoskop. To je strana 23 našeg atlasa, dokazni predmet 356, desna strana i to vrh desne strane. Hvala. Molim vas, malo u levo, još malo na levu stranu. Odlično, hvala vam. Gospodine C-025, gledate kartu koja vam možda nije poznata, jer ste vi pripremali svoje svedočenje sa jednom drugom kartom, ali molim vas da

pogledate ovu kartu. Da li ona pokazuje područje Baranje? Da li vidimo na njoj da se ona graniči na severu sa Mađarskom (Hungary), na istoku je granica prema Srbiji koju obeležava reka Dunav, a na jugu preko Osijeka reka Drava?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U dato vreme kojim se bavimo, kada je granica prema Mađarskoj bila zatvorena, da li su bila dva mosta prema Srbiji na istoku, jedan kod Batine na severu i drugi kod Erduta, odmah istočno od Osijeka, u južnom delu ovog područja Baranje?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, ali ne u području Baranje, Erdut nije na području Baranje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je u jednom periodu tu bio most kod Osijeka? Da li je on uništen i kada?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Molim vas pojasnite mi. Preko koje rijeke? Jer Osijek je imao most preko rijeke Drave

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, da, preko te reke.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Bio je uništen od strane hrvatske vojske negdje u ljeto 1991. godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 3. Pre sukoba, gospodine C-025, da li je multietnička SDP bila popularna u Baranji?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je stranka SDS povećala svoj uticaj tokom vremena i da li je to na neki način odgovaralo povećanju uticaja HDZ na hrvatskoj strani? Poslužitelj može da ostavi kartu na grafoskopu. Hvala vam.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je u to područje došao bilo koji radikalni srpski političar i ako jeste, možete li navesti njegovo ime?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Došao je od radikalnih političara Vojislav Šešelj. Dolazio je i gospodin Paroški.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakve su bile posledice njihove posete na međuetničke odnose, ukoliko je bilo nekih posledica?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Posledica njihove posjete je bilo nacionalno buđenje kod srpskog naroda u Baranji.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I da li je to imalo ikakvih posledica na nesrbe u tom području?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: U samom tom trenutku posjeta, ne toliko bitno kao kasnije, nakon izbijanja sukoba.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Do prve polovine avgusta 1991. godine, kakve mere kontrole su imali Srbi nad područjem Baranje?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Najveći deo Baranje je bio u rukama Srba i jedino selo neposredno u blizini Osijeka, selo Bilje, još nije bilo pod srpskom kontrolom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je održan sastanak srpske Teritorijalne odbrane u Jagodnjaku? Vidimo da je Jagodnjak južno od Belog Manastira i severozapadno od Osijeka.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste saznali šta se desilo na tom sastanku? Ako jeste, možete li da nam kažete koji je bio položaj ili koji je bio čin osobe koja vas je o tome obavestila? Ali nemojte da nam kažete ime te osobe.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Za taj sastanak sam saznao od komandanta lokalnog štaba kome sam i ja pripadao. Sastanak je održan u Jagodnjaku, predstavnici svih štabova TO iz Baranje i predstavnici SDS su bili na tom sastanku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: O čemu se raspravljalo na tom sastanku? Da li je politička stranka SDS imala bilo kakav uticaj na ishod tog sastanka i ako jeste, kakav?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Sastanak je bio vezan za organizaciju napada na selo Bilje, znači čisto operativno vojnog karaktera, a predstavnici SDS, odnosno dva predstavnika iz samog vrha SDS su bili na tom sastanku čisto onako da se informiraju ili da se upoznaju sa samom akcijom i da pomognu oko organizacije, sobzirom da je trebalo obezbediti dovoljno ljudi za učešće u akciji.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pretresno veće će pronaći Bilje na karti, malo severno od Osijeka. Možete li da nam kažete koliko je komandanata Teritorijalne odbrane bilo u SDS-u u vreme tog sastanka?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Procentualno možda negdje oko 80 posto komandanata štabova je bilo u stranci SDS.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada ćemo se pozabaviti jednom drugom temom, kriznim štabom, a pre nego što to uradimo u rezimeu piše nešto o etničkom sastavu Baranje pre sukoba i etničkom sastavu sredinom 1991. godine. Možete li da nam kažete nešto o tome?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Baranja je multietnička sredina u kojoj je bilo zastupljeno tri nacionalnosti, hrvatska, srpska i mađarska u približno jednakom promjeru. Po izbijanju sukoba, došlo je do narušavanja tog omjera u korist Srba, odnosno iz Baranje je odlazilo samo nesrpsko stanovništvo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li biste mogli da nam kažete otprilike koji je bio procenat Srba u to vreme?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Kako su nesrbi odlazili iz Baranje, tako su Srbi sa područja Osijeka dolazili, tako da je procenat Srba od nekakvih 30 posto rastao sve više i više.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Krizni štabovi, Pretresnom veću je možda to poznato, ali ako nije, mogli biste da nam kažete par reči o tome. Da li su Krizni štabovi imali odgovarajuću funkciju u vreme mira? I ako jesu, kakvu?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Krizni štabovi su i formirani u vrijeme mira sa zadatkom pružanja pomoći stanovništvu i građanima u slučaju većih elementarnih nepogoda kao što su poplave, suše i slično. Znači za pružanje pomoći ugroženom stanovništvu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre i za vreme konflikta, tačnije sukoba, da li je SDS imao bilo kakvog uticaja na imenovanje predsednika lokalnih Kriznih štabova?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možda ću na to da se vratim, ali dajte da pređemo na sledeće. Kako su stanovnici nesrpskog porekla napuštali taj kraj, da li je došao trenutak kada je trebalo da se donese odluka o njihovoj imovini, posebno o nepokretnoj imovini? Ako jeste, ko je donosio takve odluke?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa imovina koja je ostala napuštena stavljena je na raspolaganje, odnosno preuzimao je Krizni štab. Postupak je bio sledeći, nepokretna imovina se pečatila, a pokretna se popisivala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako se ona dodeljivala i da li je bilo Srba koji su dolazili iz drugih krajeva Hrvatske, a koje je trebalo smestiti?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da. Ta ista imovina koja je zapečaćena i popisana dodeljivana je drugim Srbima sa područja Hrvatske koji su se javljali u mestima u Baranji i pojedinačno i organizovano.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je taj preliv Srba iz drugih krajeva i dodeljivanje smeštaja za njih doveo do nekih posledica, da li je to izazvalo nemir, uznemirenost kod nesrpskog stanovništva koje je još uvek živelo u tom kraju?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Veći priliv Srba iz Hrvatske se dogodio tokom, odnosno krajem 1991. godine. Organizovano iz Zapadne Slavonije, Srbi su dolazili na područje Baranje i razmješteni su u napuštene kuće i objekte. Postojala su sela u kojima bi ti Srbi izbjeglice postajali većina i tu je dolazilo do problema sa manjim delom starosjedelaca nesrba koji su ostajali u tom mjestu. Obično su to bili stari ljudi čija su djeca otišla u Hrvatsku, a oni su ostali tu da sačuvaju imovinu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U onoj meri u kojoj su ti ljudi trpeli neke probleme kao što je maltretiranje ili nešto gore, da li su lokalne srpske vlasti preduzimale nešto da ih zaštite od takvog maltretiranja ili od bilo čega drugog?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Prvih par meseci sukoba ne, nisu. Znači, tolerisalo se nasilje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada prelazim na temu Teritorijalne odbrane. Tu ću se kratko zadržati. Kako se menjao nacionalni sastav, da li se promenio i lanac komande ili bar efektivni, istinski lanac komandovanja za Teritorijalnu odbranu Baranje?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je Teritorijalna odbrana prvobitno odgovarala vlastima u Zagrebu pa se to onda promenilo?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je Teritorijalna odbrana prestala da sluša Zagreb i ako je to tako, kome je umesto toga počela da odgovara Teritorijalna odbrana Baranje?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Teritorijalna odbrana Baranje je dobila na svom teritoriju višu komandu, pretpostavljenu komandu JNA.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je bilo nečeg sistematskog u smenjivanju komandanata Teritorijalne odbrane na političkoj osnovi? Da li je tu bilo nekog obrasca?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa obrazac je bio da se tražila najpodobnija ličnost za sprovođenje politike, nije bilo bitno vojno obrazovanje nego čisto politički, politička procjena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Političku podobnost su ocenjivali na koji način? Šta se tražilo od tih vojnih komandanata u smislu političke podobnosti i političkog rukovođenja?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Govorim o komandantima lokalnih štabova TO. Znači, osnovni uslov je bio da bude Srbin, odnosno član SDS.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tokom sukoba uopšte govoreći, da li su ratne aktivnosti u Baranji bile prilično ograničene? I ako je to tako, da li biste rekli Pretresnom veću na kojim su se lokalitetima odvijale istinske borbe?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Istinskih borbi je na području Baranje bilo u dva navrata. Prvo je, prva bitka je bila za mjesto Bilje gdje su Srbi napadali radi osvajanja selo Bilje, to krajem osmog mjeseca 1991. godine. Početkom 1992. godine hrvatska vojska je izvršila prodor na teritoriji Baranje u pravcu sela Torjanci, to je ustvari druga bitka koja se odvijala na teritoriju Baranje uz par incidenata pri pokušajima napada na karaule na granici sjeverozapadno od Baranje na području, prema mađarskoj granici i rijeci Dravi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, Torjanci se jedva vide na grafoskopu, jer je to na preklopu strane. To je negde levo od Petrovog Sela, u gornjem levom uglu onog područja koje mi posmatramo. Kao što se to obično dešava, nalazi se na preklopu strane pa se slabo vidi. Gospodine C-025, osim ta dva slučaja istinskih borbi, da li je bilo sporadičnih ili redovnih pljački imovine u tom kraju?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pljački imovine je bilo. U početku intenzivni-

je, da bi kasnije, sa smirivanjem situacije i utvrđivanjem linija razgraničenja, intenzitet pljački nešto malo opao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakvu su ulogu lokalni komandanti TO igrali u tom pljačkanju, ukoliko su uopšte učestvovali?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pojedinačnih slučajeva je bilo i od strane komandanata, jer su na raspolaganju imali sredstva za prevoz, šta je u tim okolnostima vrlo bitno bilo, mislim na kamione i slična vozila. Zauzimali su prve linije u selima u kojima su bili smješteni i napuštene kuće i imovinu koja je ostala iza tih ljudi, oni su sklanjali, odnosno odvozili.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada bih hteo da vas pitam nešto o tome u kojoj meri su lokalni Srbi u Baranji bili naoružani. Da li su lokalni Srbi sistematski dobijali oružje i ako jesu, od koga?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da. Naoružavanje je sistematski krenulo od događaja na Plitvicama i Borovu Selu, znači negdje maja 1991. godine. Sistematski je dovoženo i u ilegalnim transportima, ilegalno je dovoženo oružje u selo Jagodnjak, a onda je distribucija daljnja oružja vršena preko članova SDS u Slavoniji, u ostalim mjestima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pretresno veće može da nađe selo Jagodnjak severozapadno od Osijeka i južno od Belog Manastira. Da li ste vi svedoče C-025 i sami dobili oružje, i ako jeste, od koga ste ga dobili? Kojoj kategoriji je pripadala ta osoba koja vam je dala oružje? Nemojte imenovati ni jednu lokaciju.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Dobio sam ga od člana SDS i to na poziv da dođem u njegovu kuću po to oružje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada ste otišli tamo, da li ste videli neko drugo naoružanje i ako jeste, koje vrste?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, vidio sam. Uglavnom je to bilo pješadijsko naoružanje uz nekoliko ručnih raketnih bacača tipa "zolja".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Po vašem shvatanju, koliko ste vi mogli da razumete, odakle je poticalo to naoružanje?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Osim tih raketnih bacača sve je bilo zastarelo, mislim zastarelo oružje starije proizvodnje, negdje iz nekakvih vojnih rezervi, znači nesavremeno pješadijsko naoružanje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Iz kog regiona ili iz koje države je bilo to oružje, ako nije bilo iz Baranje?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Poticalo je iz Jugoslavije, odnosno iz Srbije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vratću se na paragraf 14 kada sledeći put budemo ušli u privatnu sednicu, sada sam na paragrafu 15. Krajem jula 1991. godine da li je JNA već bila prisutna u području Baranje i ako jeste, gde tačno?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da. JNA je bila prisutna na dvije lokacije. Stalno stacionirana jedinica u Belom Manastiru i jedinica na mostu između Baranje i Srbije, odnosno u selu Batina, na samom mostu i iznad samog sela kao odbrana mosta.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jedinica koja je bila stacionirana u Belom Manastiru je bila koja vrsta jedinice? Odakle je bila?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: To je bila jedinica koja je obezbeđivala državnu granicu prema Republici Mađarskoj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakva je to vrsta jedinice bila? Da li je to bila mehanizovana brigada ili nešto drugo?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: To je bila pješadijska jedinica, sa tim da je u vrijeme izbijanja sukoba pojačana oklopnim transporterima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Odakle su oni stigli, da li to znate?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Iz Jugoslavije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kad kažete Jugoslavija mislite na Srbiju?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Mislim na Srbiju, da. U to vrijeme je praktično još uvijek bila Jugoslavija.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U septembru 1991. godine ili krajem septembra da li je Teritorijalnom odbranom komandovao jedan lokalni Srbin po imenu Borivoje Dobrokes?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Odgovorite mi na ovo pitanje samo sa da ili ne. Da li ste otkrili ili da li ste videli da njemu pomažu oficiri izvan Baranje? Ako je to tačno, recite nam kog su oni bili čina i odakle su bili poreklom?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, bilo je oficira iz Vojske Jugoslavije, odnosno iz ondašnje JNA koji su se bavili pitanjima organizacije, organizacionim problemima za štab TO u Baranji, bilo je visokih oficira u činu pukovnika.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Iz kog su oni grada došli?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Za jednog znam sigurno da je iz Beograda i da je bio predavač u jednoj od visokih vojnih škola u Beogradu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U skladu sa Vensovim planom (Vance Plan) u smislu povlačenja JNA iz Baranje, da li su neki oficiri JNA srpskog porekla ostali u tom području posle povlačenja?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su oni u bilo kom smislu ili na bilo koji način služili u lokalnoj Teritorijalnoj odbrani?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su imali neke druge veze sa samom Baranjom?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa možda manji dio koji je imao veze i familijarne, a i dobar dio koji nije imao nikakve veze.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada smo razjasnili razne sfere života i kako je na njih uticao sukob. Da li možete da nam kažete kako je u celini izgledao život u Baranji? Da li je bio normalan, da li se zemlja i dalje obrađivala tokom sukoba? Da li su radnje i drugi poslovi nastavili da funkcionišu kao i obično, osim ona dva slučaja kada je bilo borbi?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa za život u tom periodu ne bi se moglo reći da je bio uobičajen i normalan zbog samih okolnosti, rata na pragu, jeseni, Baranja je poljoprivredni kraj, bilo je vreme žetve poljoprivrednih proizvoda. Došlo je do eskalacije sukoba tako da je sa tim prilično kasno i ovaj, dosta loše obavljena ta žetva što se i kasnije odrazilo na stanje života u čitavoj toj našoj regiji. Snabdijevanje je jedino bilo moguće preko tog mosta u Slatini, znači jedina fizička veza sa nekom teritorijom ili ne znam sa teritorijom Srbije je išla uglavnom preko tog mosta u to vrijeme.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakvo je bilo snabdevanje vodom i strujom?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Sa strujom veza je bila isključivo prema Hrvatskoj. Tu je postojao jedan kompromis između štaba TO u Baranji sa hrvatskom stranom da se električna energija koliko je moguće isporučuje, sa tim da se zauzvrat neće djelovati po privrednim objektima koji su u dometu JNA.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I konačno, par banalnih primera. Kako se menjao nacionalni sastav stanovništva, da li su se ljudi raznih nacionalnosti dalje zajedno okupljali na mestima kao što su kafane ili su počeli da se ponašaju drugačije? Da li su ljudi generalno nešto promenili u svom ponašanju ili u ophođenju prema ljudima druge nacionalnosti?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da li je to bilo generalno, pa moglo bi se reći, međutim, ovaj, zavisi od same sredine, sobzirom da smo rekli da je Baranja bila multietnička oblast. U sredinama gdje su Srbi postali bitna većina, tu je došlo i do takvih situacija, a u sredinama gdje je ostalo mješovito nije toliko očigledno došlo do polarizacije u nacionalnoj osnovi.

TUŽILAC NAJS: Molim da pređemo u privatnu sednicu za paragraf 14 i od 18 do 20.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U drugoj polovini 1991. godine, da li je postalo uobičajeno hapšenje nesrba u Baranji? I ako jeste, pod kakvim okolnostima se to dešavalo i iz kojih razloga?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: U početku izbijanja samih sukoba hapšenja su bila vrlo često, vrlo učestala. Nekakvi posebni kriterijumi, neko pravilo mislim da nije postojalo. Hapsili su se ljudi, prije svega pripadnici nesrpske nacionalnosti iz raznoraznih razloga, između ostalog zbog imućnog stanja, zbog, ne znam, pripadnosti HDZ stranci, zbog nekakvih ranijih nerasčišćenih računa da li pravne prirode ili čisto ovako subjektivno. Hapsio je svako ko je nosio naoružanje. Da bi kasnije, početkom devetog, odnosno krajem devetog i početkom desetog mjeseca i što je dalje odmicalo, ovaj, ta hapšenja smanje-

na, odnosno zaživila je nekakva pravna funkcija, pravna država u toj Krajini.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sve dok nije opet zavladao zakon, gde su držali te zatvorenike i kako su se prema njima odnosili?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ti uhapšeni ljudi su sprovođeni u pritvor u zgradi SUP-a u Belom Manastiru gdje su uglavnom svi maltretirani i fizički i psihički, da bi iz tog pritvora bili upućivani u Dalj ili Borovo Selo radi razmjene sa hrvatskom stranom, razmjene zarobljenih lica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada je dolazilo do te razmjene, da li bi se ona odvijala na jednom od dva mosta, bilo kod Batine ili Erduta? Da li bi to bilo tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Nije mi jasno pitanje, kakva razmjena. Razmjene ni na jednom od tih mostova nikad nije bilo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Ja sam pogrešio. Vi ste govorili o razmeni tih ljudi. Tokom razmene, da li bi oni morali da pređu jedan od ta dva mosta, tokom transporta?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Tokom transporta iz Belog Manastira za Dalj, odnosno Borovo Selo, oni su morali na Batini izaći, na batinskom mostu izaći iz Baranje da bi na erdutskom ušli u istočne teritorije Republike Srpske Krajine, odnosno prema Dalju i Borovu Selu. Dva puta su morali preći most.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su na svakom od tih mostova bili predstavnici iz Jugoslavije ili Srbije? I ako su bili, da li bi oni mogli da vide transport i da otkriju o čemu se radi, o kakvom transportu je reč?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa sobzirom da su oba mosta bila štićena, sa krajinske strane je to obavljala krajinska policija, a sa jugoslovenske jugoslovenska koja je ujedno i vršila kontrolu prelaska svakog lica, smatram da su bili u toku i da su mogli utvrditi o čemu se radi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko je vama poznato, koliko je otprilike ljudi uhapšeno i prebačeno, ili je bar postojala namera da se prebace na taj način?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa prema nekakvim mojim, ali ne baš preciznim saznanjima, negdje od 50 do recimo 80 ljudi je u tom periodu, ovaj, hapšeno i preveženo sa namjerom razmjene.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Od tih 50 do 80 ljudi, da li je bilo i onih koji nikada više nisu viđeni i o kojima nije podnesen nikakav izveštaj?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da. Veći broj tih ljudi koji je bio namjenjen razmjeni nikad nije završio u razmjeni.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste kasnije došli do informacije šta se desilo sa tim ljudima?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Kasnije smo saznali da su ti ljudi likvidirani, odnosno neki su bačeni u rijeku Dunav, neki po masovnim grobnicama.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na kraju da završimo sa ovom temom. U kakvom vozilu, u kakvoj vrsti vozila su prebacivani ti ljudi?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: To je vozilo bilo adaptirano za korištenje, korišteno je za prevoz šumskih radnika, znači terensko vozilo koje je umjesto cerade imalo kao nekakav kontejner sa staklima, kao mini bus, nešto slično.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, možemo li da pređemo na privatnu sednicu da bi se pozabavili pitanjima iz paragrafa od 23 do 28?

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC NAJS: Možemo li, molim vas, da dobijemo mapu koja je veoma nalik mapi koju trenutno imamo, ali na ovoj svjedok može da obeležava. I to će biti, hvala vam, dokazni predmet 326, tabular 12.

SUDIJA KVON: Mislim da treba i prvu mapu da uvedemo u dokazni materijal.

sekretar: Dokazni broj je tačan, časni Sude.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas da uzmete flomaster i na ovoj karti, pomenuli ste mesto Tikveš? Da li je tu i nekakva Titova kula, Titova tvrđava?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Rezidencija.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Označite molim vas gde je to otprilike na toj karti. Tu je negde i nacionalni park kome pripada taj objekat. To je područje Tikveša, je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U tom području da li ste viđali tu antiterorističku jedinicu i u koliko navrata?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ta jedinica je bila u dva navrata u Baranji, znači početkom sukoba i negdje 1995. godine. Uvijek je bila locirana u krugu tog Titovog, Titove rezidencije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Prvom prilikom, niste nam rekli godinu, ali prvom prilikom šta je ta jedinica, koliko ste vi mogli da vidite, radila? Čime se bavila?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pojavom te jedinice, odnosno prvi kontakt sa tom jedinicom ja sam imao u samoj zgradi MUP-a u Belom Manastiru. Tad sam prvi put vidio pripadnike te jedinice u nekakvim tim crvenim beretkama i različitim uniformama od onih koje smo uobičajeno viđali na našem području. Neki od njih su spavali u zgradi u MUP-u u Belom Manastiru sobzirom da postoje prostorije za spavanje i pojedinci od njih su noćili i svračali kod nas u kancelariju na kafu i čaj i slično. U razgovoru sa njima smo doznali zbog čega su oni ustvari stigli jer u to vrijeme u samom gradu Belom Manastiru određene grupacije su terorisale, da tako kažem, narod. Bilo je problema oko napuštene, oko podjele napuštene imovine, mislim na objekte, kafiće, restorane, slastičarne i slično. I ta ekipa Crvenih beretki je u dva, tri dana imala nekoliko intervencija na takvim mjestima gdje je praktično osramotila te lokalne siledžije koji su se osjetili ugroženi boravkom te jedinice, odnosno njihovim samim dejstvanjem po gradu Belom Manastiru.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Odakle su stigli ti ljudi sa crvenim beretkama?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Stigli su iz Jugoslavije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada su oni bili u Titovom dvoru, da li je taj objekat bio zatvoren za druge i koliko je bio obezbeđen?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Zbog same specifičnosti tog objekta koji leži u jednom fizički ograđenom prostoru od par stotina hektara šume, postoje ulazne rampe, odnosno kapije koje je vrlo lako kontrolisati. Pripadnici te

jedinice su i vršili kontrolu, odnosno dozvoljavali ili zabranjivali ulaz u samo to područje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I još dva detalja u vezi ove jedinice. Kakvo su naoružanje imali i kako su komunicirali jedni sa drugim?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa naoružanje su imali automatske puške što je bilo i standardno. Međutim, kod njih je bilo specifično da ne nose remen, znači da se puška ne može nositi na ramenu nego isključivo u ruci. A karakteristično je takođe bilo da su bili opremljeni sredstvima za komuniciranje, znači "Motorolama" (Motorola) i sličnim uređajima za međusobno komuniciranje, što je kod nas u TO i u jedinicama koje je JNA imala na tom području bilo vrlo retko.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Druga pojava ove iste grupe ili slično obučene grupe desila se 1995. godine. Šta su oni tada radili i kada ste ih prvi put te godine sreli?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa te godine su uglavnom provodili nekakvo prevaspitanje naroda, znači nekakav teror, jer prema razvoju situacije došlo je do napuštanja Baranje i od strane Srba. E da se to ne bi desilo, ta jedinica je zavela nekakav teror, da se ljudi smire na mjestima na kojima se nalaze, da izvrše obuku mladića koji su stasali za vojsku, a nisu prošli vojnu obuku. Postojali su centri, znači za obučavanje vojske. Jedan drugi vid posla kojim se ta jedinica bavila je bila legalizacija kojekakvih vozila, od putničkih do teških teretnih, znači rešavanje, odnosno papirnato pokrivanje. Uglavnom su ta vozila nelegalno stigla na područje i Jugoslavije i područje Baranje pa su ovdje rađeni papiri da bi se legalizovalo i isto tako napustio taj teritorij. Vršene su takođe i pojedinačne ucjene, klasično reketiranje bogatijih Srba.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je u to bio umešan neki pukovnik Vasilije Mijović?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta je on tačno radio?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: A on je direktni rukovodilac, odnosno komandant te jedinice bio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je jedinica imala bilo kakve veze sa lokalnim kriminalcima?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sa kim konkretno?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa konkretno su nastojali sve, da tako kažem, obučnije kriminalce angažovati za svoje potrebe. Tu su bili stručnjaci za različite oblasti, za recimo krađena vozila bio je Željko zvani Gavro, pa neki Predrag Radetić zvani Brada. Bilo je tu i stručnjaka za oružje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Već ste ovo pomenuli, ali samo da kompletiramo ovaj deo vašeg svedočenja. Da li je bilo prevoženja, odvoženja imovine iz Baranje i da li su Crvene beretke igrale neku ulogu u tome, da li su oni bili umešani?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Odvoženja imovina je bilo i privatne i društvene, a u jednom periodu su Crvene beretke bili ti koji kontrolišu protok i robe i ljudi na batinskom mostu. A osim toga, imali su i vrlo često punktove na samim pravcima komunikacije prema Batini.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ustvari imam još jedno pitanje koje sam zaboravio. Da li je pukovnik Mijović osnovao dva centra za obuku i ako jeste, gde su ti centri bili?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da. Osnovao je centar za obuku mladih vojnika u baranjskom Petrovu Selu i u Kneževim Vinogradima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U gornjem levom uglu karte na grafoskopu vidimo oba ta mesta i Baranjsko Petrovo Selo i Kneževe Vinograde sa leve strane plave oznake. Jedan od dokaznih predmeta koji bih želeo da pokažem ovom svedoku, on je uveden kroz drugog svedoka, ali hteo bih da ovaj svedok to prokomentariše. Molim poslužitelja da original stavi prvo na grafoskop. Original je pisan ćirilicom, samo da vidimo kako izgleda, to je jedan izveštaj od tri strane. Sad ćemo da vidimo šta je to. Naslovljeno je sa "Obrazloženje" i dalje piše: "Zloupotreba položaja od strane pripadnika antiterorističke jedinice i SUP-a u Baranji". Sad molim da se engleski prevod stavi na grafoskop i da zamolimo ovog svedoka da prokomentariše. Gospodine C-025, možete da pratite ovaj dokument na originalu. Piše: "Priložena dokumentacija svedoči o nekim zloupotrebama položaja od strane komandanta ATD-a pukovnika Mijovića i drugih oficira u krijumčarenju, preprodaji kao i oduzimanju vozila iz Baranje". U sledećem pasusu piše: "Iz naših izvora dobili smo pristup jednom delu dokumentacije koja pokazuje i dokazuje nelegalnu

registraciju vozila koja su najčešće ukradena u evropskim zemljama i dovežena u Baranju, gde su za njih napravljeni papiri u jednom ovlašćenom servisu. Nema informacija o prethodnim vlasnicima". Zatim u sledećem pasusu piše: "Na osnovu razgovora sa jednim od izvora, Mijović je do sada na ovaj način uzeo 25 do 27 vozila". Dalje piše: "Osim ovoga, preko svog čoveka, pripadnika njegove jedinice po nadimku Brada, saznali smo da je Mijović dva puta ozbiljno pretio vlasniku servisa da se ne meša mnogo u posao sa dokumentima. Ovaj čovek je prošao Mijovićev tretman i veoma je uplašen". Zatim se navode neke druge stvari i optužbe, ne treba detaljno to da čitate. Da li se ovo poklapa sa onim šta vi znate iz svog iskustva o aktivnostima ove jedinice?
SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS: Hvala vam. Časni Sude, molim da se ovo prihvati kao dokazni predmet, a poreklo dokumenta ćemo uskoro da objasnimo.

SUDIJA MEJ: Ovo ćemo označiti radi identifikacije. Molim sledeći broj.

sekretar: To će bi dokaz odbrane 357, označen radi identifikacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja nemam taj dokument, ako mogu da dobijem jednu kopiju...

SUDIJA MEJ: To je na dnu paketa dokumenata koji ste dobili. Ali u redu, evo vam još jedan.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I na kraju paragraf 34. Svedoče C-025, da li ste znali za ubijanja u tom području koja su vršili ljudi obučeni u uniforme milicije?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je neko preduzeo istragu povodom tih ubistava? Da li se počiniocima nešto desilo, da li su kažnjeni?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Počinioci nisu kažnjeni. Ne mogu sad 100 posto da garantujem da niko nije odgovarao. Policija jeste izlazila na uviđaj. Međutim, uglavnom je to završila samo nekakvim predistražnim radnjama.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, neću proći paragraf 35. Ako neko želi da ispituje svedoka o ovome, želim da se to, iz očiglednih razloga, uradi na privatnoj sednici, ako je došlo do neke greške zbog načina na koji

sam ja formulisao pitanje. Hteo bih da se vratim na paragraf 8, na strani 2. Da li se sećate, gospodine C-025, kada smo razgovarali o kriznom štabu ranije, ja sam vas pitao nešto o imenovanju predsednika kriznih štabova? Ako se vratite u to vreme, da li ste znali da li SDS redovno ili sa vremena na vreme na bilo koji način utiče na imenovanje rukovodstva kriznih štabova?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ovako, prilikom samih izbijanja kriza i sukoba, komandanti Kriznih štabova su zatečeni sa tim funkcijama prema statutima mjesnih zajednica. Eskalacijom sukoba, odnosno prolaskom vremena te mjenjanjem situacije u Baranji proporcionalno raste i uticaj same stranke SDS u svim segmentima, pa između ostalog i kod samog postavljanja, odnosno imenovanja članova u Krizne štabove koji međusobno biraju predsjednika, odnosno svog komandanta.

TUŽILAC NAJS: Hvala vam, gospodine C-025. To su sva moja pitanja.

SUDIJA KVON: Zašto ste onda gospodine rekli da SDS nije imao nikakvog uticaja na krizne štabove? Sećate se da vam je ovo pitanje i ranije postavljao gospodin Najs (Nice) i vi ste odgovorili ne. Zašto?

SVEDOK C-025: Da, jer smatram da imamo ovdje dva perioda, period prije izbijanja sukoba i period nakon izbijanja sukoba, jer krizni štabovi postoje i u vrijeme mira, prije rata kao i posle toga.

SUDIJA KVON: Hvala.

SUDIJA MEJ: Molim sekretara da nam da dokazni broj.

sekretar: Označena mapa će biti dokazni predmet 326, tabulator 12.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine C-025, da li je tačno da ste vi dobili instrukcije kako da svedočite ovde u Hagu (The Hague)?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, nije mi jasno pitanje. Dobio sam napismeno ovdje, ovaj, kako se svjedoči.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta ste dobili napismeno?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Evo stoji u prostoriji za svjedoke kako se ponašati ovdje. Nije mi jasno pitanje, na koje instrukcije mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo sad ću da vam malo pojasnim pitanje, postavim pitanjima. Dakle, osim što ste ovde dobili samo uputstva kako se treba ponašati u sudnici, vi tvrdite da niste dobijali nikakve instrukcije kako da svedočite ovde. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tačno da ste ostvarili kontakt prethodno sa predstavnicima POA ili kako se zove Protivobaveštajna agencija iz Zagreba? Da li vam je to poznato?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da se taj čovek sa kojim ste ostvarili kontakt zove Šnajder?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, ne poznam takvog čovjeka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne poznajete Šnajdera iz Protivobaveštajne agencije Hrvatske?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li poznajete njegovog pomoćnika, Vatroslava Vrdoljka?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ni sa njim se niste sreli?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je bilo, bilo kakvog razgovora u kome je učestvovao i operativac centra te njihove Protivobaveštajne agencije, ustvari Službe bezbednosti Hrvatske iz Osijeka Miljenko Pekić i Josip N.?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je u vašem kraju. Nemate ni sa njim nikakve veze, niste se nikad čuli ni videli?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Poznajem Pekića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A poznajete ih.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koga poznajete?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pekića poznajem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo Pekića?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovog Josipa ne poznajete?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je razgovor vođen radi vaše pripreme za svedočenje u Hagu?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Gdje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Mislim gdje je bio razgovor?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bio je razgovor.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pitam gdje, da li možete precizirati pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li vi pretpostavljate da postoje podaci o tome i snimljeni razgovori, to verovatno ne znate. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda mi odgovorite precizno na sledeća pitanja. Da li je tačno da vas je u sredu 23. oktobra, znači sreda 23. oktobar 2002. godine pozvao telefonom Pekić Miljenko i zakazao vam da se sledećeg dana u 7.45 sretnete kod centra protivobaveštajne agencije u Osijeku jer je trebalo da idete u Zagreb na sastanak sa šefovima Protivobaveštajne agencije radi konačnog dogovora pred vaš odlazak u Hag? Je li tačno da vas je 23. oktobra 2002. godine pozvao telefonom Pekić Miljenko da se tamo nađete i da idete u Zagreb?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dobro. Sobzirom da je tada bilo planirano da idete u Hag početkom novembra, da li je tačno da vam

je rekao da morate da se javite Tužilaštvu u Hag 6. novembra 2002. i da ćete tamo ostati do 11. novembra 2002. godine?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dobro. O tome ko je tražio od Pekića kao i ko je tražio da se na vas utiče, to ćemo kasnije. A dobro, da li je tačno da ste se u četvrtak 24. oktobra u dogovoreno vreme ispred centra te njihove službe bezbednosti, koja se sada zove protivobaveštajna agencija, u Osijeku sastali sa Pekićem i izvesnim Josipom? Znači 24. oktobra 2002. godine. Budite molim vas precizni i osvežite svoje pamćenje.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Sa gospodinom Pekićem se vrlo često srećem, jer zajedno odlazimo na pecanje, a sa gospodinom Josipom ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste se sreli sa tim Pekićem, sa kojim se često srećete, 24. oktobra ispred centra tamo gde on radi u Osijeku?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, vrlo se često srećete, ali znate da baš tada niste?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Zato što ne odlazim pred tu zgradu već se srećemo gdje obadvojica držimo čamce na vezu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tačno da ste u Zagreb otišli službenim vozilom marke Golf (Golf), "Golf 4" sa zagrebačkim tablicama i da vam je u toku putovanja rečeno da ćete u Zagrebu razgovarati sa njihovim šefovima i da se radi o tako normalnim, dobrim ljudima, da ih možete pitati za sve što vas interesuje i da se ništa od njih ne ustručavate? Sećate li se tog razgovora?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tačno da ste po dolasku u Zagreb otišli u pivnicu "Medvedgrad", zove se pivnica "Medvedgrad" koja se nalazi nedaleko od koncertne dvorane "Vatroslav Lisinski" gde su vas čekala dva lica?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, otišao sam u Sesvete u motel da prenoćim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači otišli ste u Sesvete u motel. Kako se zove?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: "Antunović".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Antunović"?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Benzinska stanica i motel je u istom sklopu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Jesu vas tamo čekala dva lica?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa zašto ste otišli u taj motel u Sesvete?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa da prenoćim, radi putovanja ovamo, zato što mi je let rano.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je vas tokom upoznavanja ovaj vaš saputnik prvo predstavio šefu koji je rekao prilikom upoznavanja da se preziva Šnajder, a zatim njegovom pomoćniku koji se predstavio kao Vrdoljak.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, nisam upoznao te ljude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste se sreli?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da vam se posle kraćeg uvoda Šnajder obratio i zahvalio što ste prihvatili da budete svedok kao i za celokupno vaše dosadašnje angažovanje i rekao vam je da je upoznat sa vašim radom i pomoći koju pružate Službi?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne znam. O takvom susretu ne mogu govoriti ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li znate da ste obavezni da ovde govorite istinu?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da. Ali te ljude ja ne poznam, te o kojima vi govorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da vam je tada taj šef rekao da je upoznat sa problemima koje ste imali na svom radnom mestu, ali da to zaboravite, jer to više neće da se dešava?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ja opet moram da kažem ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači ni sa kim niste razgovarali o tome?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, ja te ljude koje vi pominjete ja nikog ne poznam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sa kim ste razgovarali?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Kad?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa tada eto u tom motelu i kad ste išli u Zagreb i kad ste razgovarali o pripremama za dolazak ovamo?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Nisam ni sa kim vezano za pripreme, za dolazak ovamo razgovarao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je u nastavku ovaj Šnajder rekao da je pročitao celu vašu izjavu koju ste dali istražiteljima i da vam sugerira da, ako se ukaže mogućnost, da naglasite da su pripreme za agresiju počele još 1989. godine od strane JNA na Republiku Hrvatsku?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne znam o čemu govorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je sugerisano da govorite o nekim akcijama, Proboj jedan, dva, tri i tako dalje? Da li ste sa bilo kim o tome razgovarali?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali se sećate da je jedna bila vezana za Sloveniju?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne znam, te akcije mi nisu poznate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li vam je neko sugerirao da kažete da je svojevremeno bilo jasno da se kriza ne može rešiti mirnim putem i da je JNA počela sa naoružavanjem i kontaktima sa srpskim ekstremistima i stranačkim prvacima odavno? Je li to ono što vam je sugerirano ili nije? Kažite samo da ili ne.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, ne znam o čemu govorite, nije mi niko sugerirao ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su vam rekli da kao svedok nećete govoriti o konkretnim slučajevima već treba da ukažete na zapovednu liniju, odnosno da iznesete primer kako je jedinica Mijovića bila pod neakvom upravom iz Beograda i od njih dobijala naređenja? Je li vam to rečeno?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, niko ništa sa mnom nije razgovarao vezano za moju pripremu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, ko vas je odvezao na aerodrom Zagreb?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Otišao sam svojim vozilom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Svojim vozilom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste otišli sami svojim vozilom?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da. Stoji parkirano na aerodromu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, I nije Pekić išao sa vama?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to bilo 6. novembra?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne znam sad datum koji je, ali svojim vozilom sam došao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisu vam ostavili ni telefone, ni ime, ništa za kontaktiranje?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, od gospodina Pekića telefon imam, a to je ovako privatno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači privatno se viđate, družite i tako. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je njegova funkcija?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne znam šta je funkcija, mislim, znam posao kojim se bavi, ali...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kojim se poslom bavi?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Radi u bivšoj Državnoj bezbjednosti, odnosno SZUP.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odnosno radi i u sadašnjoj, samo što se ne zove Državna bezbednost već Protivobaveštajna agencija, je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, bivši, odnosno SZUP sa novim imenom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su vas tada upoznali da je naloženo Pekiću da izvrši mere vaše kontraobaveštajne zaštite i da je naložio da se daju odgovarajuće dezinformacije, ako dođe do otkrivanja vašeg identiteta?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Na znam o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da se plasiraju te dezinformacije u sredstvima informisanja i preko Radija Glas Slavonije. Da li vam je on nešto o tome govorio?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa na koji način oni utiču, odnosno da ispravim ovu reč, ne utiču nego učestvuju u merama vaše zaštite pošto ste vi zaštićeni svedok, a živite tamo. Dakle, na koji način utiče služba o kojoj govorimo u merama vaše zaštite tamo? Je li samo Pekić ili imate kontakte još sa nekim ljudima u vezi sa ovim merama?

TUŽILAC NAJS: Časni Sude.

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: Molim da optuženi ima na umu da je svedok zaštićen. Mi smo zaista zabrinuti.

SUDIJA MEJ: Da, ovo u svakom slučaju nije relevantno. Molim vas, pređite na drugu temu, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej (May), ja mislim da je u vezi sa kredibilitetom svedoka i te kako relevantno da li ga je prethodno hrvatska Služba bezbednosti instruirala i pripremala za njegovo svedočenje.

SUDIJA MEJ: On je to negirao. Ono što ne možete da ga pitate, jer može da kompromituje njegovu sigurnost to su detalji te sigurnosti. To nije relevantno. A ono što možete da pitate je kakve on veze ima sa Službom državne bezbednosti. To možete da ga pitate ako želite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li su vam rekli da pri odlasku neće stavljati pečat na pasoš da ne bi bilo tragova, a ako vam slučajno ovde budu stavili, da ćete morati da ga zamenite kad se vratite kod njih i tako dalje? Je li bilo razgovora o tome.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, u mom pasošu su pečati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, sasvim precizno. Da li je tačno da su u najvećem delu podaci koje ste izneli u vašem svedočenju ustvari podaci hrvatske službe, posebno oni koji se odnose na neka krivična dela za koja ste, kako sam sada čuo u glavnom ispitivanju, uglavnom čuli? Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, nije. Podaci su iz mog života, iz mog sećanja i iz operativnog rada iz tog perioda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali vi do tih podataka iz onoga što ste vi radili niste mogli da dođete neposrednim radom na tom prostoru.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: To su sve lica iz moje okoline, lica koja sam ja uglavnom sva poznao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E dobro, dobro. Vi tvrdite u vašoj izjavi na drugoj strani u poslednjem pasusu da je SDS uticala na aktivnost Teritorijalne odbrane u Baranji. Da li ste vi bili član SDS?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa kako onda možete to da tvrdite? Ako niste bili član ni u rukovodećem organu SDS, kako znate stepen njihovog uticaja na organe?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa znam ljude koji su bili u SDS sa kojima sam ja blisko surađivao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, to ste čuli od ljudi iz SDS-a?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li bila još neka partija u Belom Manastiru?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: U tom periodu 1991. godine ne, a kasnije da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, u periodu 1990. godine je bio Savez komunista Hrvatske koliko znam, a kasnije je preimenovan u SDP. Najveći broj ljudi je 1990. godine glasao za Savez komunista Hrvatske. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kasnije, da li je u Belom Manastiru formirana Socijalistička partija?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Nisam siguran, ne sjećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)*...

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Bilo je pokušaja da se razviju neke partije, ali je SDS donela odluku da sve to treba da se zaustavi, da se stopira do boljih vremena i da SDS treba da ostane kao jedina partija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu, hajde da sad...

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, pitanje sa brojem 11.12.06.08 je prekršaj. Njime se krši pravilo o zaštiti svedoka. Mislimo da je to nešto što bi trebalo da bude na privatnoj sednici i treba da budemo vrlo pažljivi u ovom slučaju.

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja stvarno ne znam zašto ova mistifikacija, gospodine Mej, pošto ovaj svedok po onome što govori praktično ne govori ništa od onoga što je sam video. Dobro, dakle, oni su se pitali iz SDS, a vama je dokaz za takvu tvrdnju, to vam je na drugoj strani izjave u poslednjem pasusu, dokaz vam je sastanak komandanata mesnih štabova TO u Jagodnjaku na kome su bili prisutni dvojica iz rukovodstva SDS kada se raspravljalo o toj operaciji Bilje. A da li je tačno da vi niste bili prisutni na tom sastanku?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pošto niste bili prisutni na tom sastanku otkud znate o čemu se razgovaralo i ko je bio prisutan.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Zato što je komandant mog štaba bio tamo i od njega sam u razgovoru saznao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vas je komandant vašeg štaba o svemu upoznao šta je bilo na tom sastanku gde su se oni dogovarali o nekakvoj operaciji. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: O najbitnijim stvarima, jer jedan od zadataka mene, njega i još par ljudi je bio da pokušamo 40 ljudi naći koji treba da učestvuju u toj operaciji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li, na osnovu čega ste vi onda zaključili da tu, osim što su prisustvovali ta dva funkcionera iz SDS, jesu to oni tu komandantima TO davali zadatke šta da rade ili su se komandanti TO dogovarali šta treba da se radi da bi se učvrstila odbrana Baranje?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Taj operativni deo sastanka ja nisam čuo niti me je to zanimalo ko je i kako je određivao nadležnosti na samom sastanku tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ne znate ko je i kakve nadležnosti određivao na tom sastanku, samo tvrdite da su i dva funkcionera iz SDS bila prisutna na sastanku.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, ne znate kakva je njihova uloga niti da su oni davali instrukcije za takvu operaciju.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, hvala vam lepo. A recite mi, molim vas, u vezi sa tom vašom tvrdnjom, to vam je na drugoj strani, isto poslednji pasus, u vezi sukoba između Teritorijalne odbrane i ovih, te hrvatske paravojsne grupacije u Bilju u avgustu 1991. godine, da li je tačno da je Bilje bilo uporište ovih MUP-ovaca i ZNG, Zbora narodne garde u to vreme?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je ta koncentracija ZNG i MUP-ovaca ugrožavala stanovništvo na tim prostorima?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa nisam siguran van sela Bilja, sobzirom da je tu već bila nekakva prividna linija razgraničenja prema selu Bilje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to što su radili, radili su sa svoje strane te linije razgraničenja?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači nisu upadali preko vaše linije razgraničenja?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ni jedan slučaj toga nije bio?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Možda je bilo sporadične razmjene vatre, ali nekakvog prodora ili složenijih akcija nije bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta znači to razmena vatre? Jesu li oni pucali po vama?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, bilo je pucnjave i sa jedne i sa druge strane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li je tačno, da bi precizirali ovaj događaj, da je upravo tu došlo do sukoba između lokalnih Srba i Hrvata u Bilju?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Nisam siguran da znam na što mislite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa je li u avgustu 1991. godine bilo nekog napada tih ZNG-ovaca i MUP-ovaca na Srbe u Bilju ili nije?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Napada je bilo, sa tim da je nekoliko Srba ušlo u selo Bilje i u međusobnom prepoznavanju su razotkrili identitet. I onda je došlo do razmjene vatre i ubojstva dva ili tri Srbina u Bilju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ubijena su dva Srbina u Bilju?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, jer su ušli, konkretno iz drugih sela su otišli u Bilje, a znali su da je tu linija razgraničenja, da su Zenge i MUP-ovci u Bilju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Znači, znali su da su ovi tamo, ta dva Srbina, i ušli su i zbog toga što su ušli tamo, tamo su ubijeni?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ali oni su ušli naoružani. Čak je jedan bio u uniformi MUP-a hrvatske policije, Srbin.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, jesu ta dva Srbina otišli da napadnu na Bilje?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne znam njihove namjere, nisu se javljali nikom, samoinicijativno to je bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa što su išli njih dvojica u Bilje? Valjda nisu njih dvojica krenuli da napadnu Bilje kod takve koncentracije MUP-a i ZNG-a u Bilju nego su se pojavili tamo, nisu očekivali da će neko da puca na njih, pretpostavljam. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Moguće je zbog same uniforme da nisu očekivali da će biti prepoznati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oni su nosili uniforme kao što su i drugi nosili uniforme, oni su bili zaposleni u policiji. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, sa tim što su došli na srpsku teritoriju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa došli su valjda na hrvatsku, kažete, teritoriju?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ovako. Oni su boravili na teritoriji gde su Srbi držali vlast, pa su onda ušli u teritoriju pod hrvatskom kontrolom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta su bili po profesiji?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa jedan je bio inspektor u MUP-u Hrvatske, a ovaj drugi ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Isto policajac?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Nisam siguran, za ovog jednog znam da je bio policajac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro za tog jednog za koga znate, za ovog drugog za koga niste sigurni, da ga ostavimo po strani. A taj jedan koga znate, on je bio inspektor u MUP-u Hrvatske. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I nosio je uniformu MUP-a Hrvatske?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači nije se preobukao u tuđu uniformu nego je nosio uniformu ustanove u kojoj je on radio?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ubijen je zato što je bio Srbin. Je li tako? Ili što je napao na Bilje ovako sam?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Prije nego što je napao na Bilje sam, on je napustio hrvatski MUP, prešao je na drugu teritoriju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda napao na Bilje sam? Dobro. A da li ste čuli da je u Bilju 17. avgusta 1991. godine ubijen Miloš Živanović?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate ništa o tome? A koliko je Srba živelo u Bilju?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa ne znam, možda nekih 20 posto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa koliko je to otprilike 20 posto Srba u Bilju?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa Bilje je oko 4.000, 4.500 stanovnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako je 4.500 stanovnika, 20 posto bude na primer hajde da kažemo od 4.000, to bude 800, je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jesu li zengovci i MUP-ovci tada terorizali te Srbe u Bilju?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Velik broj Srba je već u to vreme bio napustio Bilje. Nešto jeste, da, nešto jeste ostalo od Srba, ali ne mogu precizirati sad broj koji je ostao, a koji je napustio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto su pobjegli iz Bilja?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: A zašto su Hrvati bježali iz Baranje? Niko ih nije dirao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja znam da niko nije dirao Hrvate u Baranji. Ali vi ste rekli upravo maločas, meni je drago da to potvrđujete, vi ste rekli upravo maločas da tamo gde je bila, kako bih rekao, čisto srpska sredina, tu je bilo više galame i demonstriranja protiv, a tamo gde je bila mešovita sredina u Baranji, tu su odnosi bili tolerantni. To ste vi maločas rekli u glavnom ispitivanju. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, tamo gde je bila mešovita sredina ljudi nisu bili agresivni jedni prema drugima i živeli su normalno.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

SUDIJA MEJ: Došao je trenutak za pauzu. Sada ćemo napraviti pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Imate sat i deset minuta, ako ih želite, gospodine Miloševiću, za ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, u informaciji koju sam ja dobio za ovog svedoka, kaže se da suprotna strana planira da vodi glavno ispitivanje šest sati. Sada sasvim iznenada glavno ispitivanje je radikalno skraćeno tako da ja imam mnogo više pitanja da postavim nego što mi je to omogućeno da učinim za sat i 10 minuta koje ste mi upravo dosudili.

SUDIJA MEJ: Da, dobro, možete da počnete. Ako to bude potrebno, mi ćemo na kraju ponovo razmotriti vašu poziciju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. Nastaviću prema beleškama koje sam napravio. Svedoče, vi ste pričali o kriznim štabovima. Da li je tačno da je postojanje kriznih štabova bilo u skladu sa zakonima koji su postojali u Jugoslaviji u to vreme?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je takođe istina da su komandanti kriznih štabova bili članovi lokalnih vlasti, šta će reći, po pravilu predsednici izvršnih veća tih opština?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Mislite period prije izbijanja sukoba ili po izbijanju?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim kako je to bilo po zakonu i kakvo je bilo faktičko stanje.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, predsjednici mjesnih zajednica su po funkciji bili komandanti štabova.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li su i dalje uvek predsjednici mjesnih zajednica bili komandanti štabova?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, negdje krajem osmog, možda početkom devetog mjeseca je došlo do razdvajanja vojnih i civilnih funkcija. Formiraju se Krizni štabovi za civilna pitanja i štabovi TO za vojna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A recite mi da li vam je poznato da je 17. avgusta 1991. godine bio sastanak Kriznog štaba u Belom Manastiru na kojem su bili prisutni, pored članova Kriznog štaba, i svi bivši predsjednici opštine Beli Manastir kao i svi članovi Izvršnog veća opštine, bivši poslanici i zastupnici Sabora Hrvatske, uglavnom Hrvati?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li vam je poznato da je komandir MUP-a, načelnik ili komandir MUP-a u Belom Manastiru, Hrvat Ante Prgomet odmah po završetku zasedanja kriznog štaba tog istog 17. avgusta u Belom Manastiru doslovce rekao: "Ja sam ovde krivo shvatio sadržaj sastanka, a od vas sam očekivao odobrenje da sa zemljom sravnim Jagodnjak" koji je inače prilično veliko srpsko selo, sa pretežno srpskim stanovništvom. I on je tražio da mu se to odobri i rekao je da to može da uradi za 24 sata i da za to ima dovoljno snaga. Da li išta znate o tome?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je komandant kriznog štaba u Belom Manastiru bio Lazar Brnović koji na tu dužnost nije došao iz Srpske demokratske stranke nego je imenovan od strane zvaničnih organa Hrvatske, inače Crnogorac po nacionalnosti?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, on je od prije rata, ali ne Kriznog štaba nego štaba TO, opštinskog štaba TO.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Opštinskog štaba TO?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, sobzirom da ste se u glavnom ispitivanju bavili organizacijom TO, a pominjali ste i odnos sa JNA, da li vam je poznato da je Predsedništvo Jugoslavije na predlog Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu još 1986. godine donelo odluku o preformiranju komandi armije u komande vojnih oblasti pod čiju je komandu stavljen i TO na njihovom području?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ne znate da je to urađeno onda zato što je za vreme Maspok-a Hrvatska pokušavala naoružavanje...

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ako je on odgovorio odrično na prvo pitanje, nema smisla da se nastavlja u ovom smeru.

SUDIJA MEJ: Tako je. Pređite na drugo pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tačno, da li vam je poznato da su republički štabovi Teritorijalne odbrane bili podređeni Saveznom sekretarijatu za narodnu odbranu?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, republički štabovi Teritorijalne odbrane nisu bili u nadležnosti predsednika republika niti vlade republika, već u nadležnosti savezne Vlade i to saveznog ministarstva za narodnu odbranu. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je opštinski štab Teritorijalne odbrane Baranje bio odgovoran republičkom štabu Teritorijalne odbrane u Zagrebu sve do formiranja SAO Slavonija, Baranja i Zapadni Srem?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A taj republički štab je bio odgovoran i podređen Saveznom sekretarijatu narodne odbrane?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je takođe tačno da je oružje iz belomanastirskog opštinskog štaba Teritorijalne odbrane 1991. godine bilo prebačeno u kasarne graničnog garnizona u Belom Manastiru isključivo radi sigurnosti?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Inače vi govorite o garnizonu, pitani ste o prisustvu JNA i odakle je došla JNA. Da li je jasno da JNA nije odakle imala da dođe, jer je JNA bila na toj teritoriji redovno tih svih 50 godina?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ja sam u izlaganju rekao da ima stacionirani dio JNA u Belom Manastiru i da je jedan dio koji nije vezan za Baranju bio u mostobranu mosta Batine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, garnizon u Belom Manastiru bio je glavni garnizon koji je opsluživao karaule na državnoj granici između Jugoslavije i Mađarske. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I to je preneto na čuvanje vojsci, jer je postojala opasnost od nekontrolisanog korišćenja oružja od strane lokalnog stanovništva. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Vjerovatno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je početkom 1990. godine bilo pokušaja da se TO Hrvatske pretvori u hrvatsku vojsku?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Preko medija, što se moglo saznati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato ili ste bar čuli da je general Špegelj u svojoj knjizi "Sećanje vojnika" sam konstatovao da se u Hrvatskoj sa vremenom shvatilo da je TO Socijalističke Republike Hrvatske istinska hrvatska vojska?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, nisam čitao knjigu. Međutim, gledao sam snimak vezano za gospodina Špegelja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li se sećate da ideja o pretvaranju TO Hrvatske u vojsku Hrvatske nije bila originalna tvorevina tih tada savremenika već su lideri poznatog Maspok-a još početkom sedamdesetih godina nastojali da u okviru TO formiraju takozvane omladinske jedinice

nad kojima bi republičko rukovodstvo imalo svu vlast. Pretpostavljam da vam je to poznato?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa nešto jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je tih sedamdesetih godina javni tužilac Republike Hrvatske predlagao da se nacionalistička i šovinistička istupanja...

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, u čemu je relevantnost? I dok sam na nogama, da kažem i sledeće. Čini se da optuženi misli da, pošto je na osnovu izjave svedoka postojala procena da će glavno ispitivanje trajati šest sati, čini mi se da optuženi misli da to njemu daje pravo na šest sati unakrsnog ispitivanja. On ima pravo da unakrsno ispituje svedoka na osnovu glavnog ispitivanja, ali mislim da nema pravo da bazira svoju procenu na osnovu naše prvobitne procene. Njegovo unakrsno ispitivanje treba da odgovara glavnom ispitivanju.

SUDIJA MEJ: To je pitanje o kojem odluku treba da donese Pretresno veće. On je optužena osoba i treba da ima pravo na određenu širinu u unakrsnom ispitivanju sobzirom na težinu optužbi. Sa druge strane, mora naravno postojati ograničenje u svemu tome i svakako to neće biti šest sati. Pokušajte da završite u vremenskom okviru koji smo vam sugerisali, gospodine Miloševiću, a ja ću se prvo konstatovati sa svojim kolegama.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Mi možemo danas da radimo do 14.00 i daćemo vam vremena do tada da obavite svoje unakrsno ispitivanje. Dakle, pokušajte da se pozabavite glavnim pitanjima što pre tako da biste se osigurali da ih pokrijete, sva ta glavna pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, meni je vrlo teško da sada prestruktuiram pitanja u toku samog unakrsnog ispitivanja, ali potrudiću se.

SUDIJA MEJ: Nema sumnje, u to nema sumnje, ali nemojte da vas bilo kakve procene vremena koje je dalo Tužilaštvo povedu na pogrešan trag. Ponekad su te procene pogrešno bazirane, bilo da su preduge ili da su prekratke. Vi u svakom slučaju idite dalje. Bilo bi od koristi da, umesto opštih pitanja koja mogu da se dokažu putem drugih dokaza ili o kojima smo već čuli ranije, da

se koncentrišete na konkretna pitanja koja možete da postavite ovom svedoku i za koja bi on mogao da zna odgovore iz svojih sopstvenih saznanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro, gospodine Mej. Da li je tačno da je glavni štab Teritorijalne odbrane Baranje podelilo oružje lokalnim jedinicama TO u skladu sa tada važećim zakonom? To imate na strani 3 u poslednjem pasusu vaše izjave.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste pomenuli da su pojedinci često pljačkali i da je odnošena imovina.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je policija preduzimala mere da se to obustavi i da li je to obustavljeno?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Postepeno da. U samom početku sukoba je to bilo nemoguće sprečiti. Međutim vremenom, znači do kraja 1991. godine je to svedeno u nekakve zakonske okvire i bilo je procesuiranja počinilaca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači kad je počela ona atmosfera haosa na samom početku sukoba to nije bilo moguće sprečiti, ali onda su mere urodile plodom i zaustavljena su nezakonite radnje. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste vi videli lično da je neko negde odnosio neku imovinu?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta ste videli?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ja sam vidio u više navrata recimo namještaj, bela tehnika, čak i od mehanizacije poljoprivredne, traktore, ne znam, sijačice, stoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I gde su to nosili? Kući?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Uglavnom kući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I to je bilo lokalno stanovništvo koje je to radilo?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, lokalno stanovništvo, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tačno da je u Baranji nakon izbora održanih 1990. godine održan referendum na kome je većina stanovništva bila za opciju da, ukoliko Hrvatska proglasi nezavisnost, Baranja treba da ostane u Jugoslaviji?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da niko od vas tada nije govorio ni o kakvoj Velikoj Srbiji, jer su ljudi želeli da žive u Jugoslaviji?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: To smo se izjasnili referendumom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bila multietnička sredina i većina stanovništva svih nacionalnosti je tako reagovala. Je li tako ili ne?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Većina je dobila referendum.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ne samo Srbi?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Tako je, ne samo Srbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Preskakaću sada pitanja koja mislim da naprosto nisu neophodna s obzirom na skraćeno vreme, mada su sva važna. Rekli ste na trećoj strani izjave u četvrtom pasusu da su se nakon prvih tih izbora Srbi uplašili da će Hrvatska proglasiti nezavisnost. Zašto su se Srbi uplašili te nezavisnosti?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: To je nekako bilo mišljenje većine Srba. Vjerovatno ima to i nekakve istorijske korjene.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, ja mislim da bi bilo vrlo korisno da Pretresno veće ima ispred sebe taj zapisnik, izjavu koja je data pred istražiteljima Tužilaštva, a na njega se poziva evo već nekoliko puta gospodin Slobodan Milošević, to je od 10. marta 2001. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, upravo zato što kažete da je postojao neki strah, da li je izbacivanje Srba iz Ustava Hrvatske kao konstitutivnog naroda u Saboru Hrvatske 1990. godine, ukidanje pisma, ćirilice, izbacivanje škola za srpsku decu, diskriminatorni zakoni i niz događaja bio jedan od razloga za strah Srba za život u nezavisnoj Hrvatskoj?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Mislim da jeste, ali sobzirom da na referendumu nisu učestvovali samo Srbi, mislim da je to još neko dijelio takvo mišljenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa o tome se baš i radi, upravo tu u multietničkoj sredini je bila jaka podrška za Jugoslaviju. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I to ne samo Srba nego i Mađara i Hrvata i drugih nacionalnosti koje su tu živjele, u toj oblasti.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznat podatak da je samo za četiri meseca, to je jun, jul, avgust i septembar 1990. godine, u Hrvatskoj otpušteno preko 10.000 Srba sa posla?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato kada je doneta odluka o formiranju Zbora narodne garde? I kako se to formiranje Zbora narodne garde odrazilo na atmosferu među stanovništvom? Dakle, ne samo među Srbima već i celokupnim stanovništvom u Baranji?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Detalji oko početka formiranja mi nisu poznati, ali opet se vežem za taj referendum, vjerojatno je utemeljen na osnovu nečega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li je tačno da je odluka rukovodstva Hrvatske da se krene u ovaj ilegalni uvoz naoružanja iz inostranstva i povlačenje naoružanja od rezervnog sastava milicije iz opština sa većinskim srpskim sastavom takođe uticala na pogoršanje političko bezbednosne situacije u Hrvatskoj?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Moguće je, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno, da li se sećate odluke Predsedništva Jugoslavije sa početka januara 1991. godine da se razoružaju paravojne formacije među kojima je na prvom mestu bio Zbor narodne garde, Zenge takozvane? To nije realizovano i ta formacija nikad nije razoružana. Sećate li se te odluke?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne mogu da se sjećam odluke, ali znam da se takva tema javljala u sredstvima informisanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je politika HDZ-a vremenski postajala radikalnija i da su jačali elementi koji su nalazili inspiraciju u bivšoj NDH-a?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznata Tuđmanova svojevremena izjava da će Srba na kraju biti u Hrvatskoj pet posto?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: To se pojavljivalo u medijima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je strah stanovništva u Baranji upravo iz svih ovih razloga, proglašenja nezavisnosti i tako dalje, bio razlog za proglašenje SAO Slavonije, Zapadnog Srema i Baranje?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: A moguće je, ali odluka je bila da se ostane u okviru Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je proglašenje te regije značilo da su se te regije *de facto* odvojile od Hrvatske?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su te regije imale svoje organe, vladu, policiju, vojsku i slično?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I te su regije bile i *de facto* i *de jure* regije izvan Srbije. Je li to nije sporno?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su u Teritorijalnoj odbrani za Slavoniju, Baranju i Zapadni Srem bili samo meštani koji su živeli na tom području?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Bilo je i nešto dobrovoljaca iz Vojvodine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobrovoljaca koji su se povezivali po rođaćkim vezama uglavnom?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Prijateljske, rođaćke veze su bile.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi uglavnom kažete upravo ovo što sam sada ja rekao. Rekli ste na trećoj strani u drugom pasusu izjave i u

posljednjem pasusu, četvrta strana, prvi, drugi i treći pasus vaše izjave, rekli ste upravo ovo, da su bili samo meštani koji su živeli na tom području.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: To je većina, velika većina, svi vojno sposobni muškarci od 18 do 60 godina. Prema tadašnjem zakonu, svi vojno sposobni muškarci između 18 i 60 godina su odgovorili na mobilizaciju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)*...

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je 25. avgusta 1991. godine održana sednica projugoslovenskih stranaka...

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, izvolite.

TUŽILAC NAJS: Pitanjem 13.02.53 se krši pravilo o zaštiti svedoka.

SUDIJA MEJ: Da, tako je. Gospodine Miloševiću, nemojte da postavljate takva pitanja, molim vas tražite privatnu sednicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To ne otkriva identitet svedoka, gospodine Mej. Ima jako mnogo ljudi u tom kraju.

SUDIJA MEJ: Može da se otkrije, može da otkrije odakle je. Sve što je blisko tome imajte na umu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Da li znate da je 25. avgusta održana sednica projugoslovenskih stranaka? To je bio njihov koordinacioni odbor sa nekoliko članova štaba TO Baranja. Je li vam poznat taj sastanak 25. avgusta 1991. godine?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, ne sjećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne sjećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li vam je poznato onda, je li znate za neki sastanak gde je bila doneta odluka o imenovanju predsednika Izvršnog saveta Belog Manastira, sekretara SUP-a, gde su potvrđena razna

imenovanja komandanata TO Baranje, dogovorena podela nadležnosti na području Baranje, da su organi vlasti nadležni za civilne strukture, TO za odbranu na granici prema Hrvatskoj i tako dalje? O svemu tome se govorilo na tom sastanku koji je tada održan. Ne znate ništa o tome?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne sjećam se tog sastanka, ali sjećam se kad je došlo do imenovanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su 30. avgusta održani razgovori predstavnika organa vlasti, SUP-a i TO opština Beli Manastir i Valpovo, znači Valpovo u Hrvatskoj? I njihova osnovna opredeljenja, mislim na opredeljenja tog sastanka, bila su vezana za stvaranje uslova života bez ikakvih sukoba, bez nasilja, dakle usmerena da se obezbede uslovi za miran život svih stanovnika te regije. Da li se sećate toga?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne tog sastanka, ne znam za taj sastanak, ali pretpostavljam da sam u mom ranijem izlaganju spomenuo jedan dio vezan za snabdevanje električnom energijom, da je to vezano za taj sastanak. U slučaju ukidanja električne energije da bi mogla kao protumjera biti dejstvo po privrednim objektima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je 30. avgusta preko Radija Beli Manastir objavljeno da se svi izbegli građani, a tu je bilo izbeglih Hrvata najviše, mogu vratiti u svoje kuće i da slobodno mogu da sakupljaju jesenju žetvu na svojim njivama i u baštama, da mogu normalno da seju žito? I da su posebno pozvani oni iz kombinata Belje, jer je sledio veliki posao na poljima? Sećate li se toga?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne znam, nisam čuo tu informaciju iako je situacija nalagala slično.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li vam je poznato da su istog tog dana, znači 30. avgusta, dok je preko Radija Belog Manastira išao poziv za povratak ovim izbeglim Hrvatima, da su pripadnici Zengi sa poligona Jarčevac otvorili vatru na srpska sela Jagodnjak i Bolman?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Bilo je učestalih razmjena vatre, ne mogu pratiti po datumima, ali često je bilo razmjene minobacačke vatre baš na predjelu Drave.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li vam je poznato da je istog dana jedna diverzantska grupa Zengi minobacačima od 60

milimetara i tromblon minama, grupa na čijem čelu je bio nekakav Kitak Stevo, policajac, izvršila napad na gazdinstvo Jelen, odnosno na pogon Židovka koji se još zove i Pustara?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Bilo je i više tih diverzantskih akcija, bilo je postavljanja nagaznih i protuoklopnih mina. Oni su dolazili u blizinu naših položaja jer sama linija je vrlo specifična bila, bilo je međuprostora koji je pokriven gustom šumom i rastinjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li vam je poznato da su pripadnici Zenga 2. septembra kidnapovali Srbina Savu Sarkanjca zvanog Kulan, seljaka iz sela Jagodnjak, o čemu je obavješten i Međunarodni Crveni krst (ICRC, International Committee of the Red Cross)?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato ili ste čuli da je 3. septembra 1991. godine iz hrvatskog vrhovništva preko Glavaša naređeno kolektivno iseljenje hrvatskog žiteljstva iz Bilja, sa tim da imaju ostati samo borbena sposobni muškarci? Sećate li se te njihove naredbe?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li možemo da se složimo o tome da je uopšte u Baranji bilo vrlo malo vojnih aktivnosti?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste pomenuli sada u glavnom ispitanju KOG. Šta je to KOG?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Kontraobaveštajna grupa koja se bavi kontra obavještajnim radom na terenu, odnosno u čijoj nadležnosti mogu biti i civilna lica, jer po Zakonu o narodnoj odbrani svi vojno sposobni podležu tom Zakonu o odbrani i mogu doći pod uticaj KOG-a. Vojna služba je bila podjeljena, znači, na operativu van kasarni i van onih formi lica koja rade u kasarnama, znači na one koji rade u civilu i one koji kontrolišu, rade u uniformama u kasarnama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, vi ste ili sam ja pogrešio, ako nisam dobro čuo vi me ispravite, pomenuli ste kako je KOG naoružavao srpsko stanovništvo. Jeste li to rekli ili niste?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Saradnici KOG-a su dobivali kamionske transporte oružja. Znači, moja saznanja da su oni saradnici su kasnije nastala, od trenutka naoružavanja. Ja sam znao koji su ljudi dobili naoružanje, međutim nisam znao šta oni predstavljaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li ste vi nabavljali naoružanje od te grupe koju pominjete?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste ikad prisustvovali kada je KOG naoružavao bilo koga?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Nisam prisustvovao, fizički nisam bio tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, kažete da je kontraobaveštajna grupa nadzirala rezervni sastav JNA. Na kakvu vrstu nadzora mislite? To pominjete na strani 4, u pretposlednjem pasusu izjave.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa sve oblike kontraobavještajne zaštite, mogli su primjenjivati sve oblike, od informativnih razgovora do primjene tehnike i slično.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To hoćete da kažete ustvari da je Služba prikupljala obaveštajne informacije što je inače njen posao. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi pominjete na strani 4 da su izvesni Dragiša Radić, Stojan Sekanić, Damir Žužić, Rajko Mrđa, svi iz tog područja, jedan je iz Darde, drugi iz Kneževa, iz Batine, iz Mrđa, iz Belog Manastira, da su saradivali sa KOG-om. Da li ste vi njih lično videli pri bilo kakvim određenim aktivnostima te saradnje i na osnovu čega zasnivate ove vaše tvrdnje?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Kasnijim radom na terenu bilo je situacija, bilo je međusobnih susreta operativaca Državne bezbjednosti i operativaca KOG-a na istim zadacima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li je tačno da ste vi u junu 1991. godine, neću sad da pominjem ime meštana, jer bi se smatralo da vam time otkrivam identitet, dobili pušku M-48? To je već bila puška izbačena iz upotrebe u JNA, kao što znate. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno da ste dobili to?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li on bio neki aktivista SDS-a?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li bio neki rukovodilac?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, profesionalno je nešto drugo obavljao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi kažete da je JNA u junu ili julu 1991. godine zauzela batinski most, a 25. ili 27. jula 1991. je zauzela Kneževe Vinograde. Da li je sporno da je u vreme koje pominjete još postojala SFRJ, čak je u to vreme predsednik Predsedništva bio Stjepan Mesić? A o kakvom se onda zauzimanju radi? Da li hoćete da kažete da je kontrolisala batinski most i to područje?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Mogla bi se prihvatiti ovakva izmjena riječi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je JNA dolazila upravo na ona područja gde su bili sukobi između Srba i Hrvata?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Je li možete malo pojasniti ovo pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li je tačno da je dolazila na ona područja gde su bili sukobi između Srba i Hrvata, da razdvoji snage i da onemogućiti da dolazi do sukoba?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: U Baranji je bio samo jedan primjer takav. Iako u Baranji nije bilo praktično sukoba kod preuzimanja, jedino je bilo sukoba u Belom Manastiru između jedinica MUP-a i naoružanih Srba koji je prekinut određenom aktivnosti oklopnih vozila koja nisu dještovala, ali su pokrenuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vojska pokrenula vozila da zaustavi sukob između MUP-a Hrvatske i Srba teritorijalaca?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čak nije ni dejtvovala nego kad se pojavila sa vozilima sukob je prestao i na taj način je delovala da se smiri sukob. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Drugih sukoba nije ni bilo?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro da smo to raščistili. To praktično znači da se JNA nije mešala u te sukobe već ih je sprečila sa obe strane?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li vam je poznato da su 6. septembra 1991. godine stanovnici Baranje formirali dve brigade i jedan artiljerijski divizion zato što su bili nezadovoljni neangažovanjem JNA? Je li to tako bilo ili nije?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Za datum ne znam, ali ovo jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je na primer poznato, pošto to nije direktno u Baranji pa zato kažem da li vam je poznato, da je postavljanje jedinica JNA u Borovu Selu 2. maja 1991. godine između sukobljenih strana praktično spasilo hrvatske policijske i paravojne grupe od totalnog poraza i time i većih žrtava do kojih je moglo doći?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da je i tu JNA delovala da se sukob smiri, da prestanu međusobne borbe.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, trenutno je prekinula neprijateljska dejstva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li da preskočim to pitanje ili... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)*...

SUDIJA MEJ: Za ovo ćemo preći na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto ste pomenuli da su neke hrvatske porodice nestale iz vašeg neposrednog okruženja, hteo bih da vas pitam da li znate da je tokom 1990. godine Branimir Glavaš, osiječki župan, u ime HDZ-a u opštinama u Slavoniji delio vrlo jak vojni eksploziv Vitezit? O tome su pisali, o tome je pisala i hrvatska štampa. Da li vam je poznato bilo šta o dizanju srpskih kuća u vazduh? Da li vam je poznato da su čak neki menjali imena i prezimena i koliko je kuća bilo minirano? Da li uopšte znate nešto o tim događajima?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, imam nekakvih saznanja vezano za takve događaje, od miniranja srpskih kuća, privrednih objekata u vlasništvu Srba, redakcije "Politike", bilo je takvih događaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde, imate li saznanja tačno gde su bili ti događaji?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Na području Osijeka, to je meni u to vreme bilo bliže i poznatije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li vam je poznat izraz koji su koristili tadašnji, ne znam kako bih drugo nazvao nego teroristi, odnosno ekstremisti u Istočnoj Slavoniji i pripadnici ovih ustaških formacija koji su se i otvoreno nazivali ustašama i nosili "U"? Da li ste ikad čuli za to?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da ili ne?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čuli ste. I da li je poznat vama njihov izraz iz tog kraja i iz tog vremena "da su Srbi otplovili u Srbiju", da je to značilo da su pobijeni i bačeni u Dunav?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: U Dravu, kod nas konkretno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kod vas u Dravu. Za koliko ste takvih slučajeva čuli?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa čuo sam za neke uglednije Osiječke doktore, lekare. Ne znam, možda za sedam, osam takvih slučajeva uglednijih Srba u Osijeku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači ugledni Srbi koji nisu spadali ni u kakvu militantnu strukturu ili bi im se mogao pripisati bilo kakav militantan stav. Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pobijeni i bačeni u Dravu.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznat podatak da je samo iz opštine Beli Manastir 57 osoba poginulo i nestalo u periodu od 1991. godine do 1993. godina? Govorim sad samo o Srbima.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: O opštini Beli Manastir ili mjestu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, o opštini Beli Manastir.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Takođe postoje i podaci Veritasa, pretpostavljam da ste imali prilike da ih vidite.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su pripadnici Zengi preko mađarske granice, sa odobrenjem vlasti iz Mađarske, u dva navrata prelazili u Baranju? I to prvi put 30. septembra 1991. godine, a drugi put 30. novembra 1991. godine?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta se dogodilo?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: To je područje koje smo već spominjali oko sela Torjanci koje je izuzetno bilo teško za kontrolu zbog močvare. Hrvatska vojska je preko teritorije Mađarske prešla sa ciljem zauzimanja pogranične karaule u tom dijelu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li vam je poznato da su tada svi do jednog zarobljeni upravo od te Teritorijalne odbrane, a onda isporučeni preko JNA ponovo hrvatskoj strani? Dakle, pušteni su da se u miru vrate svojoj kući?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Znam o tom zarobljavanju. Sobzirom da su ušli u minsko polje, sami su se predali da ne stradaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali niko nije stradao?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su 30. novembra 1991. godine u selu Torjanci u Baranji pripadnici te iste vojske Zbora narodne garde poklali jedan broj Cigana?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta znate o tom događaju? To je bilo u Baranji isto tako.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Znam da su ušli, uglavnom su to bili mještani koji su otišli iz tog sela, vratili se i prenoćili u svom selu. U toku noći su pobili jedan dio ljudi među kojima su uglavnom svi bili nesrpsko stanovništvo. I opet je bio pokušaj osvajanja karaule sa tim da se zaustavi kamion koji je prevozio hleb za tu karaulu i u tom kamionu da se prebace unutar objekta. Međutim, nije uspjelo iako je bilo žrtava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači hrvatske snage koje su upale pobile su 25 ljudi kod sela Torjanci. Je li znate taj podatak?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Nisam siguran za broj, ali je bilo žrtava. Mislim da je ovaj broj 25 u jednoj drugoj akciji, od 3. aprila 1992. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo 3. aprila 1992. godine?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je druga akcija?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda kad su poklali ove Cigane, to je bila prethodna akcija opet u istom tom regionu?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A 3. aprila 1992. godine su napali ponovo u tom rejonu i ubili 25 ljudi?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da, e taj put su prošli kroz teritoriju Mađarske, prevukli nešto od oklopnih sredstava i izašli liniji razdvajanja iza leđa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate na primer 21. avgusta 1991. godine kad su ubili Željka Negovanovića u fabrici stočne, odnosno kako kažu tamo, tvornici stočne hrane u Dardi. On je bio na radnom mestu, niti je bio naoružan, jednostavno radnik u fabrici stočne hrane, ubijen zato što je Srbin.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Nije mi poznat taj detalj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato kad su u dvorištu stanice policije u Dardi ubili Milivoja Stojaković na Svetog Iliju, 2. avgusta 1991. godine?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne, nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je u tom periodu izvršen atentat na Iliju Đurkovića iz Belog Manastira koji je podlegao ranama 5. septembra, a da je teško ranjen, ranjena ustvari Neda Tomić?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Nedo Tomić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nedo Tomić.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Poznato mi je. Poznato mi je taj događaj i taj događaj je prouzrokovao organizaciju Srba u selu Karanac i Kneževi Vinogradi, neposredno posle tog ranjavanja postavljene su barikade i sela su se zatvorila, sa kontrolnim punktovima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li vam je poznato da je 7. septembra 1991. godine diverzantska grupa Zengi minirala područje oko sela Balma, to je srpsko selo?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I tu su poginula četiri pripadnika odbrane Baranje, to jest četiri teritorijalca?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tako bilo?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Pa jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je 14. septembra diverzantska grupa došla do gazdinstva "Jelen" i ubila dva nenaoružana radnika gazdinstva koji su bili Srbi?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Poznato mi je.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, imate još pet minuta, do 2.10, i onda ste zaista imali mnogo duži period nego Tužilaštvo. Morate da privedete svoje unakrsno ispitivanje kraju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej, ja teško mogu da postavim sva pitanja koja želim. Molim vas, da ne nabrajam, dakle mnogi od ovih događaja su vam poznati, ljudi su ginuli od stalnih upada ovih crnokošuljaša, ekstremista. Svi su vam ti događaji poznati, je li tako?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Uglavnom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su znači za sve to vreme, dok ste vi radili, Srbi išli da napadaju neka hrvatska naselja i da vrše ovakve zločine nad bilo kakvim hrvatskim selom, naseljem, pojedincem, radnikom ili bilo kim drugim?

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Ne. U tom periodu Srbi su isključivo bili orijentisani na odbranu, znači iza posjednutih linija, odnosno Baranje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda nemam potrebe da vas više o tome ispitujem. Samo da jednu stvar raspravimo, pošto nemamo više vremena, ja imam još mnogo pitanja, ali ovo osnovno i zbirno koje sam vam postavio mislim da je najbitnije. Želim da raspravim ovaj dokument koji sam maločas tražio, jer nisam mogao da ga nađem u svojim papirima. Ovde se govori o navodnoj zloupotrebi položaja od strane pripadnika antiterorističkog ATD i SUP-a u Baranji, ovaj dokument počinje sa naslovom "Obrazloženje", onda kaže "zloupotreba položaja od strane pripadnika ATD i SUP-a u Baranji" i nema nikakav potpis. Ne znam kakvu vrednost ima taj dokument i da li on išta znači za vas kao svedoka.

SVEDOK C-025 – ODGOVOR: Dokument kao dokument ja sam prvi put ovdje vidio. Međutim, o događajima koji su opisani u dokumentu znači, jer mislim da je to samo jedan dio koji je opisan, da to nije cjelokupno, sve što se desilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a recite mi molim vas, pošto smo maločas konstatovali da je stanje tamo bilo mirno, da su se Srbi samo branili, da nije bilo nekih drugih, kako bih rekao, incidenata, kakve veze ima uopšte sa vlastima Srbije ili sa nekim ponašanjem čak organa Baranje, Istočne Slavonije, Zapadnog Srema to što neko krade vozila, prodaje ih negde i bilo šta drugo radi? Šta se to koga tiče u ovom ovde predmetu? Da li je vama poznato, sobzirom na posao koji ste radili, koliko je policija Srbije bila angažovana na sprečavanju tih krađa, na oduzimanju vozila kojima je napravljen neki prekršaj, šverc ili bilo šta drugo, koliko je bilo kontrolnih punktova gde je to kontrolisano i tako dalje? Kakve to veze sve ima i šta se nas tiče sve to?

SUDIJA MEJ: Moramo ovo da privedemo kraju. Dozvolićemo svedoku da odgovori. Nije na njemu da govori o tome kakve to veze ima sa postupkom, to je na nama da odlučimo, to je je pitanje relevantnosti. Međutim, imamo ovde dva pitanja. Da li znate, kao prvo, za bilo kakvu vezu između ovakvih aktivnosti i nekih vlasti ili organa osim pukovnika Mijovića naravno? To je pitanje na koje možete da odgovorite, ako želite.

SVEDOK C-025: Pa postojala je tu sprega, sobzirom da jedinica pukovnika Mijovića nije bila komandno vezana za teritoriju na kome je delovala. Međutim, pukovnik Mijović je imao uticaj na rukovodstvo tadašnjeg SUP-a u Belom Manastiru, odnosno oni su bili ti koji su izvršavali njegova naređenja.

SUDIJA MEJ: Ovde je iznesena takođe i teza da su uloženi neki napori da se ovakve aktivnosti okončaju, da se zaustave. Možete li nešto o tome da kažete?

SVEDOK C-025: Bilo je. Međutim, sve se to dešavalo periodično. Zavisilo je, ja pretpostavljam, od nekih drugih uticaja, odnosno od dešavanja u politici. Bilo je perioda kada je praktično takav oblik djelatnosti preregistracije sumnjivih vozila bio legalno dozvoljen, a bilo je i perioda kada nije bilo dozvoljen taj pokušaj da se registruju vozila bez registarskih tablica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od koga dozvoljen, da li je ikad bio dozvoljen od vlasti u Srbiji?

SVEDOK C025 – ODGOVOR: Ja ne govorim o Srbiji. Ja govorim o Baranji, o teritoriji Baranje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ - PITANJE: U redu. To smo raščistili. Još jedno pitanje, u vašoj izjavi na stranici deset, a o tome ste takođe govorili i tokom glavnog ispitivanja... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)*...

SUDIJA MEJ: Dobro, prelazimo na privatnu sednicu. Ovo je poslednje pitanje.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA MEJ: Dobro, na redu je lista svedoka, molim vas. Ovo je lista.

TUŽILAC NAJS: Poslednja lista svedoka je mislim još uvek važeća, osim činjenice koja je postala jasna tokom prošle nedelje, a to je da će gospodin Bluit (Graham Blewitt) čak i bez obzira na njegove zdravstvene probleme, doći na red nakon svedoka koji dolaze izvan...

SUDIJA MEJ: Možda biste mogli da nas podsetite na redosled kako će se oni pojavljivati.

TUŽILAC NAJS: Da, sledeći svedok će biti Lejber (Jeri Laber), a zatim dolazi, sledeći je Poljanić.

SUDIJA MEJ: Lejber, Poljanić i...

TUŽILAC NAJS: Ako dođemo do toga, mislim da će to biti K-2.

SUDIJA MEJ: K-2. I gospodin Bluit.

TUŽILAC NAJS: Verovatno ne ove nedelje, pošto mislim da mi imamo vremena samo do srede.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, ako vam se mogu obratiti, u odnosu na unakrsno ispitivanje koje je sprovedeno od strane gospodina Slobodana Miloševića, u slučaju da gospodin Najs nema više pitanja, onda ću se ja suzdržati od postavljanja mojih pitanja i neću duže zadržavati svedoka. Pod uslovom da gospodin Najs takođe nema više pitanja za svedoka.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, da li vi imate još pitanja? Ja mislim da mi treba da zadržimo svedoka, bojim se da moramo.

TUŽILAC NAJS: Ja imam pitanja. Nisam siguran u ispravnost toga.

SUDIJA MEJ: To je potpuno neprikladno. Ali bez obzira na sve, da li vi imate još neka pitanja?

TUŽILAC NAJS: Imam.

SUDIJA MEJ: Imate. Dakle, to je odgovor. Vi morate da se vratite, bojim se, sutra ujutro, ali to neće dugo trajati, svedoče C-025. Prekidamo sa radom do sutra u 9.00.

Fond za humanitarno pravo